

Agder Sekretariat KO

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Postboks 120
4491 Kvinesdal
Bankkonto:
3080 32 25660
Organisasjonsnr.:
988 798 185

Til kontrollutvalets medlemmar:

Olav Mandt (leiar), Tor Hallvard Mosdøl (nestleiar), Ingrid Helle (medlem), Anne Blix Grimestad (medlem), Geir Anders Breive (medlem)

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET

Tid/stad: Torsdag 24. september 2026 kl. **09.00, møte avholdes på Bykle Hotel**

SAKSLISTE

- SAK 12/26 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 06.05.26
- SAK 13/26 OVERORDA REVISJONSSTRATEGI 2026 BYKLE KOMMUNE
- SAK 14/26 BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET I BYKLE KOMMUNE 2027
- SAK 15/26 VALGT OMRÅDE FOR ETTERLEVINGSKONTROLL MED ØKONOMIFORVALTNINGA
- SAK 16/26 FORELØPIG INNBERETNING - NUMMERERT BREV NR. 3-2026 FRÅ REVISOR
- SAK 17/26 REVISOR ORIENTERAR

Fast post

Videre arbeid i kontrollutvalet:

Eventuelt

Referatsaker

- Ref. 04/26 Førespurnad til kontrollutvalet
- Ref. 05/26 Klage på manglende saksbehandling, manglende arkivering og uriktige opplysninger i byggesaker Klage på vedtak i sak 2026/453-3, datert 29.08.26
- Ref. 06/26 Klage på vedtak i sak 2026/453-3, datert 06.09.26

Bykle, 17. september 2026

Olav Mandt
Leiar

Inger Lise Austrud
Utvallssekretær

Eierkommuner:
Bygland, Bykle, Evje og Hornnes,
Farsund, Flekkefjord, Hægebostad,
Iveland, Kvinesdal, Lindesnes,
Lyngdal, Sirdal, Valle, Åseral

Ansatte:
Daglig leder Willy Gill
Telefon: 90 95 62 46
E-post: willy.gill@asekretariat.no

Rådgiver Inger Lise Austrud
Telefon: 91 86 99 75
E-post: inger.lise.austrud@asekretariat.no

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Forfall og inhabilitet bes meldt til Inger Lise Austrud, tlf. 918 69 975 / ila@asekretariat.no
Kopi til: Ordfører, kommunedirektør, revisor, Bykle kommune, Setesdølen

Agder Sekretariat KO

Kontrollutvalet i Bykle kommune

Sak 12/26

Møtedato: 24.09.26

Sakshandsamar: ILA

SAK 12/26   GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 06.05.26

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll frå møte 06.05.26

Bakgrunn for saka:

Forslag til protokoll frå møte 06.05.26 vert lagt fram for godkjenning.

Framlegg til vedtak:

1. Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 06.05.26 vert godkjent.
2. Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen

BYKLE KOMMUNE – KONTROLLUTVALET

MØTEBOK

Møte nr. 02/26

Dato: 06.05.2026 kl. 09.00 – ca. kl. 11.00

Stad: Bykle rådhus, kommunestyresalen

<u>Til stades:</u> Olav Mandt, leiar Peik Bachmann, varamedlem Geir Anders Breive, medlem Anne Blix Grimestad, medlem <u>Forfall:</u> Tor Hallvars Mosdøl, nestleiar Ingrid Helle, medlem	<u>Andre til stades (heile eller deler av møtet):</u> Agder Kommunerevisjon IKS v/ Maren Stapnes og Torjus Finstad Ledaal Agder Sekretariat v/ Inger Lise Austrud Administrasjonen v/ Karina Sloth (kommunedirektør), Trine Lise Enersen (kommunalsjef) og Ann Ebeltoft (økonomisjef) SMG IKS v/ Svend Pedersen (dagleg leiar)

Det var ikkje merknader til innkalling og saksliste.

SAKSLISTE

- SAK 07/26   GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 04.02.26
SAK 08/26   ÅRSREKNESKAPEN 2025 BYKLE KOMMUNE
SAK 09/26   KOMMUNEDIREKTØRENS OPPFØLGING AV
FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT
«INTRODUKSJONSPROGRAMMET I BYKLE KOMMUNE»
SAK 10/26   KOMMUNEDIREKTØREN SI OPPFØLGING AV NUMMERT BREV NR.
1-26
SAK 11/26   REVISOR ORIENTERAR

Orienteringar

Dagleg leiar i SMK IKS kjem frå starten av møte for å orientera om status i selskapet og status i etterkant av eigarskapskontrollen i 2023.

Kommunedirektør er invitert til møte for å:

- presentasjon av årsrekneskapen og årsmelding
- presentere si tilbakemelding i sak 09/26 og sak 10/26
- gje tilbakemelding på vurdering om gjeldande investeringsreglement i tilstrekkeleg grad tek høgde for erfaringane frå «kulvert saka» og eventuelt komme med framlegg om forbetningspunkt.

Fast post

Vidare arbeid i kontrollutvalet:

Eventuelt

Underskrift

Olav Mandt
Leiar

Kopi av møteboka sendes: Ordførar, kommunedirektør, revisor, Bykle kommune, Setesdølen

SAK 07/25   GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 04.02.26

Handsaming i møte:

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

1. *Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 04.02.26 vert godkjent.*
2. *Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen*

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll frå møte 04.02.26

Bakgrunn for saka:

Forslag til protokoll frå møte 04.02.26 vert lagt fram for godkjenning.

Framlegg til vedtak:

1. *Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 04.02.26 vert godkjent.*
2. *Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen*

SAK 08/26   ÅRSREKNESKAPEN 2025 BYKLE KOMMUNE

Handsaming i møte:

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Uttale frå kontrollutvalet til kommunestyret:

Kontrollutvalet har handsama Bykle kommunes årsrekneskap og årsberetning for 2025. Agder Kommunerevisjon IKS har avgitt normalberetning utan spesielle merknader.

Basert på revisjonsberetninga har kontrollutvalet ingen spesielle merknader til kommunens årsberetning. Kontrollutvalet er ikkje kjent med andre forhold, framkomme i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalets uttale.

Kontrollutvalet anbefaler at kommunestyret godkjenner årsrekneskapen og årsberetninga for 2025.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Lover, forskrifter:

Lov om kommunar og fylkeskommunar m.m.
Budsjett- og rekneskapsforskrifta av 2019

Saksdokument vedlagt saka:

Revisjonsberetning, datert 10. april 2026
Årsrekneskapen og årsberetning 2025 (vedlegg i e post)

Saksopplysningar:

Kommunens årsrekneskap viser eit netto driftsresultat på kr 50 438 151.

Revisor har gitt normal revisjonsberetning utan forbehold eller presiseringar.

I revisjonsberetninga uttaler revisor seg om:

Revisjonen av årsrekneskapen:

Revisors konklusjon :

Etter vår meining

- *oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og*
- *gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2025, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.*

Andre lovmessige krav:

- Konklusjon om registrering og dokumentasjon
- Konklusjon om årsmeldinga
- Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik

Revisjonen har gjennom sine handlingar ikkje avdekket forhold som er av ein slik art at dei har betydning for konklusjonane på andre lovmessige krav.

For nærare informasjon vises det til revisjonsberetninga.

Uttale frå kontrollutvalet:

Kontrollutvalet skal gi uttale til følgande:

- Kommunekassens årsrekneskap og årsberetning
- Konsolidert årsrekneskap
- Kommunale føretak (årsrekneskap og årsberetning)
- Lånefondet (årsberetning kan inngå i kommunekassens årsberetning)

Som oftest vil det vere hensiktsmessig med ein samla uttale til kommunekassens årsrekneskap, konsolidert årsrekneskap og årsberetning. Kontrollutvalet gir ikkje uttale til politisk råd og kommunalt oppgåvefelleskap, med mindre revisor har gitt revisjonsberetning.

Når det gjelder Bykle kommune skal kontrollutvalet berre gi uttale til kommunekassens årsrekneskap og årsberetning.

Handsaming av årsrekneskapen

Handsaming av årsrekneskapen og årsberetning vil vere som følger.

- Kommunedirektør avleggjar årsregnskapet innan 22.02.26
- Kommunedirektør utarbeider årsberetning innan 31.03.26
- Revisor avgir revisjonsberetning til kommunestyret innan 15.04.26
- Kontrollutvalet avgir uttalelse om årsrekneskapen til kommunestyret
- Formannskapet innstiller overfor kommunestyret om godkjenning (Kontrollutvalets uttalelse skal føreligge når formannskapet handsamar årsrekneskapen)
- Kommunestyret godkjenner årsrekneskapen innan 30.06.26

Vurderingar:

Sekretariatet vil anbefale kontrollutvalet å gi ein standard uttale til årsrekneskapen og årsberetninga for 2025.

Framlegg til vedtak:

Uttale frå kontrollutvalet til kommunestyret:

Kontrollutvalet har handsama Bykle kommunes årsrekneskap og årsberetning for 2025. Agder Kommunerevisjon IKS har avgitt normalberetning utan spesielle merknader.

Basert på revisjonsberetninga har kontrollutvalet ingen spesielle merknader til kommunens årsberetning. Kontrollutvalet er ikkje kjent med andre forhold, framkomme i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalets uttale.

Kontrollutvalet anbefaler at kommunestyret godkjenner årsrekneskapen og årsberetninga for 2025.

**SAK 09/26   KOMMUNEDIREKTØRENS OPPFØLGING AV
FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT
«INTRODUKSJONSPROGRAMMET I BYKLE KOMMUNE»**

Handsaming i møte:

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Kontrollutvalet tar kommunedirektørens tilbakemelding til orientering.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Tilbakemelding frå kommunedirektør

Bakgrunn for saka:

Kontrollutvalet gjorde i sitt møte 17.09.2025 framlegg til kommunestyret i samband med rapport «Introduksjonsprogrammet i Bykle kommune». Kommunestyret vedtok kontrollutvalets innstilling.

Kommunestyret ber kommunedirektør fylgje opp dei tilrådingane som kjem fram i forvaltningsrevisjonsrapporten «Introduksjonsprogrammet i Bykle kommune».

Kommunestyret ber kommunedirektør gje skriftleg tilbakemelding til kontrollutvalet innan 01.03.2026 om korleis tilrådingane i rapporten er fylgd opp.

Skriftleg tilbakemelding følger vedlagt saka. Kommunedirektør er invitert til møte for å orientere og svare på eventuelle spørsmål.

Revisor vil og vere til stades i møte og kan kommentere saka.

Tilrådingane i rapporten:

- Kommunen bør sikre at de som har krav på kurs i foreldreveiledning får dette spesifisert som et element i sin integreringsplan.
- Kommunen bør sikre at det dokumenteres at kurs i foreldreveiledning er gjennomført for den enkelte deltager.
- Kommunen bør sikre at det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon/journalføring i den enkelte sak.

Utdrag frå kommunedirektørens tilbakemelding:

Kommunen er godt i gang med betre rutinar for avvikshandtering, dokumentasjon/journalføring og oppfølging av foreldreveiledning

Flyktningtenesta har gjennomgått og endra eigne rutinar etter revisjonen.

- *Foreldrettleiingskurs vert kjøpt frå Barnas plattform, og gjennomført på ukrainsk av psykolog med lang erfaring.*
- *Alle har fått tilbod og alle med eitt unntak har gjennomført. Kurs er òg tilbydd besteforeldre i husstand med barn.*

Tidlegare rutine:

- *Diplom delt ut til deltakar, men ikkje dokumentert i kommunen sine system.*

Ny rutine (2025):

- *Diplom skannast inn deltakerens FLYVO- profil før det blir delt ut til deltakarane. Endringa gjev tilstrekkeleg dokumentasjon i den enkelte sak.*

Vurdering:

Hensikten med denne oppfølginga er å sjå til at kommunedirektør har følgd opp anbefalingane i rapporten på ein tilfredsstillande måte. Sekretariatet har elles ingen merknader i saka.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar kommunedirektørens tilbakemelding til orientering.

SAK 10/26   KOMMUNEDIREKTØREN SI OPPFØLGING AV NUMMERT BREV NR. 1-26

Handsaming i møte:

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Kontrollutvalet tek kommunedirektøren si tilbakemelding til orientering.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Nummerert brev nr. 1-26 frå Agder Kommunerevisjon IKS
Kommunedirektøren si tilbakemelding på brev nr. 1-26

Bakgrunn for saka:

Det nummererte brevet frå revisor i samband med forenkla etterlevingskontroll på området kommunen si etterleving av føresegner og vedtak for økonomiforvaltninga knytt til vedtak på særskilt tilrettelagte bustader vart lagt fram for kontrollutvalet i møte 04.02.26.

Nummerert brev nr. 1-26 følgjer som vedlegg til saka. Det blir vist til dette for nærare skildring av kva revisor har teke opp.

Kontrollutvalet fatta følgjande vedtak:

Kontrollutvalet tar revisors attestasjonsuttale frå forenkla etterlevingskontroll og nummerert brev nr. 1-26 til orientering.

Kontrollutvalet ber kommunedirektør kome med skriftleg tilbakemelding innan 01.03.26 på oppfølginga av nummerert brev 1-26.

Kommunedirektøren har sendt skriftleg tilbakemelding med si oppfølging av revisors brev nr. 1-26. For nærare informasjon blir det vist til dette.

Kommunedirektøren er invitert til møte for å presentere si oppfølging av saka.

Vurderingar:

Når revisor kjem med skriftlege merknader i nummerert brev, er det etablert rutine for at kommunedirektøren skal svare på desse merknadene skriftleg.

Kontrollutvalet har eit ansvar for å sjå til at forhold som er påpeika i nummererte brev blir følgde opp. Tilbakemeldinga viser kva tiltak kommunen har sett i verk for å sikre at regelverket knytt til vedtak på særskilt tilrettelagte bustader blir følgde opp.

Sekretariatet har elles ingen merknader.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek kommunedirektøren si tilbakemelding til orientering.

SAK 11/25   REVISOR ORIENTERAR

Handsaming i møte:

Rekneskapsrevisjon:

Attestasjonane knytt til «Særleg ressurskrevende brukere» og «Registrering av personer med PUH» er sende inn innan fristen. Oppstart av revisjonsåret 2026.

Revisor orienterte utvalet om oppfølginga av misleghaldssak og om gjennomførte stikkprøvekontrollar. Kontrollarbeidet held fram gjennom året, og kontrollutvalet vil bli løpande orientert.

Forvaltningsrevisjon:

Arbeidet med eigarskapskontroll med forvaltningsrevisjon i Setesdal Brannvesen IKS, samt forvaltningsrevisjon innan samfunnstryggleik og beredskap, er godt i gang.

Framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Bakgrunn for saka:

Det er kontrollutvalets ansvar å sjå til at det blir gjennomført revisjon i kommunen.

Revisor orienterar løpande gjennom året om relevante saker og tema. På denne måten held kontrollutvalet seg informert om det løpande revisjonsarbeidet. Dei tema revisor orienterar om vil bli protokollført.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

Fast post

Videre arbeid i kontrollutvalet: Neste møte i kontrollutvalet er planlagt 17.06.2026.

Eventuelt

Leiar orienterte utvalet om ei tidlegare motteken førespurnad. På generelt grunnlag går ikkje kontrollutvalet inn i enkeltsaker, men arbeider på systemnivå.

Agder Sekretariat KO

Kontrollutvalet i Bykle kommune

Sak 13/26

Møtedato: 24.09.26

Sakshandsamar: ILA

SAK 13/26   OVERORDA REVISJONSSTRATEGI 2026 BYKLE KOMMUNE

Vedlegg:

Overordna revisjonsstrategi 2026 frå Agder Kommunerevisjon IKS datert 05.08.26

Bakgrunn for saka:

Etter kommunelova § 23-2 første ledd bokstav a, skal kontrollutvalet sjå til at kommunens rekneskap blir revidert på ein forsvarleg måte.

I forskrift om kontrollutval og revisjon §3 går det fram at kontrollutvalet skal halde seg løpande orientert om revisjonsarbeidet og mellom anna sjå til at:

a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte

b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor

Orientering om den overordna revisjonsstrategien og revisjonen si risikovurdering er ein viktig del av kontrollutvalet sitt arbeid med å følgje opp påseansvaret overfor rekneskapsrevisor.

Den overordna revisjonsstrategien omfattar heile kommunen og gjer greie for føremålet med revisjonen, ei førebels vurdering av risiko, kommunen sin økonomiske situasjon, informasjon om risikostyring og økonomisk internkontroll, fastsetjing av vesentlegheitsgrense, samt revisjonsplan. Strategien er det overordna planleggingsdokumentet for gjennomføringa av rekneskapsrevisjonen.

Revisjonen vil presentere strategien i møtet og svare på eventuelle spørsmål frå utvalet.

Vurderingar:

Føremålet med kontrollutvalet si handsaming av den overordna revisjonsstrategi er å sikre at utvalet tek vare på ansvaret sitt for å sjå til at revisjonen av kommunen sitt rekneskap blir gjennomført på ein forsvarleg måte.

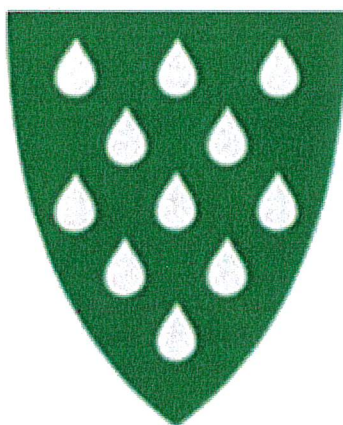
Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek overordna revisjonsstrategi 2026 for Bykle kommune til orientering.

OVERORDNET REVISJONSSTRATEGI

REGNSKAPSREVISJON 2026

BYKLE KOMMUNE

1 Innledning

Formålet med dokumentet er å informere kontrollutvalget på et overordnet nivå om den revisjonsstrategi en har lagt for regnskapsåret 2026. I henhold til god revisjonsskikk er planen for revisjonen dynamisk for å ta hensyn til eventuelle endringer.

Revisor skal følge lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i sitt arbeid. De bestemmelser / retningslinjer revisor skal følge består primært av:

- Kommuneloven av 22.06.2018 med forskrifter
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Internasjonale revisjonsstandarder (International Standards on Auditing – ISA)
- God kommunal revisjonsskikk

Revisjon av kommunen utgjør i henhold til kommuneloven tre hovedoppgaver:

- regnskapsrevisjon,
- forvaltningsrevisjon og
- eierskapskontroll.

I tillegg skal det utføres forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen..

Agder Kommunerevisjon IKS er valgt som revisor og skal levere disse tjenestene til kommunen.

Overordnet revisjonsstrategi er det overordnede planleggingsdokument for gjennomføring av regnskapsrevisjon. Formålet med overordnet revisjonsstrategi er å dokumentere tilstrekkelige og effektive revisjonshandlinger i forbindelse med regnskapsrevisjon. Revisjonsstandarden «ISA 300 Planlegging av revisjon av et regnskap» ligger til grunn for dette dokumentet.

Vi er av den oppfatning at denne overordnede revisjonsstrategien, sammen med våre øvrige muntlige og skriftlige rapporteringer, dekker kravene som stilles til dokumentasjon av vårt arbeid. Dette dokumentet er også utarbeidet slik at det kan hjelpe kontrollutvalget med å oppfylle sitt tilsyns- og påseansvar.

2 Revisjonens formål

Formålet med regnskapsrevisjon er å bekrefte at årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

Revisor konkluderer på regnskapsrevisjon gjennom revisors beretning. I revisors beretning uttaler revisor seg med høy, men ikke absolutt, sikkerhet om følgende forhold:

- om årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir det alt vesentlige dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Bykle kommune per 31. desember, og at resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- om opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er i samsvar med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter
- om ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunen regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

3.1 Kommunens økonomi

3.1.1 Finansielle måltall

Det er i kommuneloven § 14-2 gitt at kommunestyret skal vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Kommunestyret vedtok i sak 97/19 følgende økonomiske måltall:

- Nøkkeltall netto driftsresultat vert sett til minimum 3% av driftsinntektene
- Nøkkeltall disposisjonsfond vert sett til minimum 15% av driftsinntektene.
- Nøkkeltall langsiktig gjeld vert sett til maksimum 65% av driftsinntektene.
- Nøkkeltall egenfinansiering av investeringer vert sett til minimum 20%.

Per 31.12.25 fremkommer det følgende tall

Måltall	Fastsatt mål	Per 31.12.25	
Netto driftsresultat	Minimum 3 %	11,8 %	Mål oppnådd
Disposisjonsfond	Minimum 15 %	33 %	Mål oppnådd
Langsiktig gjeld	Maksimum 65 %	29,1 %	Mål oppnådd
Egenfinansiering inv	Minimum 20 %	100 %	Mål oppnådd

Kommunen har per 31.12.25 oppnådd alle sine vedtatte finansielle måltall. Kommunen rapporterer pr. 30.04.26 å møte sine fastsatte måltall.

I økonomiplanperioden 2026-2029 er det forventet følgende måltall:

Måltal	2026	2027	2028	2029
Egenfinansiering investeringar	63 %	100 %	66 %	67 %
Netto driftsresultat	10 %	9 %	8 %	9 %
Lånegjeld	35 %	34 %	40 %	43 %
Disposisjonsfond	22 %	25 %	25 %	27 %

Måltalla forventes oppfylt i planperioden.

Revisor registrerer at kommunens finansielle måltall ble vedtatt i 2019, og at kommunen gjennom flere år har oppnådd disse med god margin. Finansielle måltall skal etter kommuneloven være et sentralt verktøy for langsiktig økonomistyring og bør reflektere kommunens økonomiske situasjon, risikobilde og framtidige utfordringer. På bakgrunn av den tiden som er gått siden måltallene ble fastsatt, mener revisor det kan være grunnlag for at kommunestyret foretar en vurdering av om måltallene fortsatt er tilstrekkelig relevante og styrende for kommunens langsiktige økonomiforvaltning.

3.1.2 Drift

Kommunens driftsregnskap viste i 2025 et positivt netto driftsresultat på kr 50,4 mill, regulert budsjett for 2025 viser netto driftsresultat på kr 25,3 mill.

Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og

De største investeringsprosjekter i 2026 er:
(i hele 1 000 kr)

Prosjekt	2026
Stedsutvikling Bykle	35 000
Hovedplan VA	10 000
Stedsutvikling Hovden	15 000

Basert på erfaring fra tidligere års revisjon foreligger det ikke forhold som indikerer særskilt risiko knyttet til investeringer.

3.1.4 Langsiktig gjeld

Kommunens langsiktige gjeld, eksklusive pensjonsforpliktelser er på kr 124 mill. pr. 31.12.25. Kommunestyret har vedtatt et måltall om at langsiktig gjeld vert sett til maksimum 65% av driftsinntektene, per 31.12.25 utgjorde disse lån 29,1% av driftsinntektene.

Det er i 2026 budsjettet med bruk av lån og det er budsjettet å betale kr 10,6 mill. i avdrag.

Kommunen holder seg godt innenfor kommunelovens bestemmelser om minimumsavdrag.

3.1.5 Likviditet

For å ha god likviditet, bør kontantbeholdningen være minst 1/12 av omsetningen og forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld bør ikke være lavere enn 2.

Kontantbeholdning per 31.12.2025 var kr 422,8 mill., og forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld var 5,8.

Kommunens likviditet synes tilfredsstillende.

3.2 Viktige utfordringer

- Demografiske endringer, i årene fremover vil antallet eldre øke dramatisk.
- Usikkerhet om utvikling i kraftinntekter
- Økte krav, kompleksitet og forventning gir behov for tettere samarbeid med andre kommuner

3.3 Kommunens risikostyring og økonomisk intern kontroll

Revisor skal opparbeide seg en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen.

Den interne kontrollen kan igjen deles inn i følgende komponenter:

- Kontrollmiljø
- Kommunen risikovurderingsprosess
- Informasjonssystemer
- Kontrollaktiviteter
- Overvåking av kontroller.

5 Revisjonsplan

Med basis i overordnet revisjonsstrategi blir det utarbeidet revisjonsplan. Revisjonsplanen angir de enkelte revisjonshandlinger som revisor skal utføre. Revisjonsplanen er revisjonens interne arbeidspapirer og skal ikke behandles politisk.

6 Avslutning

Den overordnede revisjonsstrategiens risiko- og vesentlighetsvurderinger bygger på en foreløpig vurdering av bl.a. erfaring, historisk regnskapsmaterieil og den interne kontroll som foreligger.

Det videre arbeidet med regnskapsrevisjonen kan avdekke forhold som kan medføre endringer i revisjonsstrategien. Vesentlige endringer dokumenteres.

Kristiansand, 05. august 2026

Agder Kommunerevisjon IKS

Torjus Finstad Ledaal

Statsautorisert revisor

Agder Sekretariat KO

Kontrollutvalet i Bykle kommune

Sak 14/26

Møtedato: 24.09.26

Sakshandsamar: WG

SAK 14/26 BUDSJETT FOR KONTROLLARBEIDET I BYKLE KOMMUNE 2027

Vedlagte saksdokument:

1. Vedteke budsjett for Agder Sekretariat KO
2. Agder Kommunerevisjon IKS – delbudsjett Bykle 2027

Bakgrunn for saka:

Kommunen skal ha ei forsvarleg revisjonsordning og eit uavhengig sekretariat. Budsjettframlegget inneheld difor lovpålagte oppgåver. Budsjettframlegget er delt inn i 3 hovudgrupper; kontrollutvalet sine utgifter, utgifter til revisjonstenester og til sekretariat.

Kommunal- og Moderniseringsdepartementets Veileder om kontrollutvalets rolle og oppgåver s. 16, seier bl.a. at: Kontrollutvalet skal utarbeide framlegg til budsjett. I budsjettet må kontrollutvalet synleggjere kontrollutvalets eigne kostnader og kostnader knytt til revisjonsaktiviteter.

Videre står det noko om kven som kan gjera endringar i kontrollutvalets budsjett: Budsjettframlegg frå kontrollutvalet kan berre endrast av kommunestyret.

Grunnen til at kontrollutvalets budsjett er i ei særstilling, er at utvalet skal vere fritt og uavhengig av dei organa som utvalet skal kontrollere.

Kontrollutvalets budsjettframlegg skal difor uendra følgje det samla budsjettframlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjetthandsaminga har naudsynt informasjon om kva for eit budsjett kontrollutvalet treng for å utøve sin funksjon.

Når det gjelder betaling for tenester som vert kjøpt av revisjonsselskapet og sekretariatet for kontrollutvala, vert desse fastsett av hhv. representantskapet for revisjonen og av styret for sekretariatet og kan berre endrast av desse.

Agder Sekretariat KO

Driftstilskotet skal dekkje den normale aktiviteten i kontrollutvalet, frå sakshandsaming til utsending av innkallingar og utskrifter, oppfølging av vedtaka i kontrollutvalet, arkivhald med meir.

Agder Sekretariat KO er omdanna til eit kommunalt oppgåvefellesskap, og representantskapet fastsette budsjettet for 2027 i møte 19.06.26. Vedlagt følgjer utskrift av representantskapet si handsaming av økonomiplanen med budsjett for 2027. Kriteria for fordeling av utgiftene er ein fast del, samt ein variabel del som blir berekna med utgangspunkt i talet på innbyggjarar og talet på møte i kontrollutvala.

Det er budsjetttert med fem møte i kontrollutvalet i 2027.

Driftstilskotet frå Bykle kommune til Agder Sekretariat blir auka frå kr 185 000 i 2026 til kr 193 000 i 2027. Denne auken tilsvarer om lag 4 %.

Deltakertilskotet for 2027 blir fordelt slik mellom deltakarkommunane:

Tabell: Utvikling i deltakertilskudd

Deltakerkommune	Tilskudd 2027 (B)	Tilskudd 2026 (R)	Tilskudd 2025 (R)
Bygland	194.000	186.000	178.000
Bykle	193.000	185.000	178.000
Evje og Hornnes	216.000	207.000	199.000
Farsund	266.000	255.000	244.000
Flekkefjord	261.000	251.000	240.000
Hægebostad	199.000	191.000	183.000
Iveland	195.000	188.000	180.000
Kvinesdal	235.000	226.000	216.000
Lindesnes	393.000	379.000	362.000
Lyngdal	288.000	276.000	264.000
Sirdal	200.000	192.000	184.000
Valle	194.000	187.000	179.000
Åseral	191.000	184.000	176.000

*) Avrundet til nærmeste hele 1000 kr.

For nærmere informasjon vises det til vedlagte sak om økonomiplan/budsjett frå representantskapet.

Agder Kommunerevisjon IKS:

I medhald av lov om interkommunale selskap § 18 og 20 skal representantskapet vedta budsjett for komande kalenderår og ei gong i året vedta selskapets økonomiplan.

I medhald av selskapsavtalen ligg det til representantskapets mynde å vedta budsjett og økonomiplan, herunder å bestemme den nærmare fordelinga av utgifter på den enkelte kommune og verksemd. Vedteke budsjett/økonomiplan skal sendast eigarane innan 10. oktober før budsjettåret for innarbeiding i deltakarkommunens årsbudsjett.

Sekretariatet har motteke delbudsjett for 2027 frå Agder Kommunerevisjon IKS. Der er det lagt inn ei auke i tilskotet til revisjonen med 4,4% frå året før.

I tillegg kjem kr 65 000 til forenkla etterlevelseskontroll. Samla revisjonstilskot for 2027 utgjer dermed kr 994.000.

Tilskotet skal dekke rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll m.m.

For ytterlegare informasjon om budsjettet syner ein til det vedlagte delbudsjett frå revisjonen.

Revisjonen vil vere til stades i møte og kan kommentere budsjettet ytterlegare og svare på eventuelle spørsmål.

Kontrollutvalet sine utgifter:

Budsjettet for kontrollarbeidet skal omfatte kontrollutvalets samla verksemd.

Det er lagt inn ei auke tilsvarande forventa prisvekst.

Budsjettframlegget:

Det framlagte budsjettframlegg for kontrollarbeidet bygger på:

- Førre års budsjettramme
- Delbudsjett Bykle for Agder Kommunerevisjon IKS for 2027
- Vedteke budsjett for Agder Sekretariat KO for 2027

Kontrollbudsjett Bykle kommune	Budsjettframlegg 2027	Vedteke budsjett 2026
Tilskot til revisjonen	Kr. 994.000	Kr. 952.500
Kommunen sin del av sekretariatstenester	Kr. 193.000	Kr. 185.000
<u>Kontrollutvalets utgifter:</u>		
Møtegodtgjersle og tapt arbeidsforteneste m.m.	Kr. 50.800	Kr. 48.900
Kurs og opplæring:	Kr. 43.200	Kr. 41.600
Beverting:	Kr. 5.400	Kr. 5.000
Andre konsulenttenester: (ekstra ressursar til forvaltingsrevisjon, eigarskapskontroll mv.)	Kr. 86.500	Kr. 83.200
Totalbudsjett	Kr. 1.372.900	Kr. 1.316.400

Framlegg til vedtak:

1. Kontrollutvalet tilrår en budsjettramme for kontrollarbeidet i Bykle kommune for 2027 på kr 1 372 900
2. Kontrollutvalets budsjettframlegg skal uendra følge det samla budsjettframlegget for kommunen til kommunestyret.

Agder Sekretariat KO

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Representantskapet 19.06.26

SÆRUTSKRIFT

SAK 05/26 ØKONOMIPLAN 2027–2030 MED ÅRSBUDSJETT FOR 2027

Behandling i møtet:

Daglig leder presenterte hovedtrekkene i saken.

Representantskapet fattet følgende vedtak:

1. Representantskapet vedtar økonomiplan 2027-2030 med et årsbudsjett for 2027 på kr. 3.025.000.
2. Utgiftene fordeles mellom deltakerkommunene som følger:

Evje og Hornnes	Kr. 216.000
Bygland	Kr. 194.000
Bykle	Kr. 193.000
Farsund	Kr. 266.000
Flekkefjord	Kr. 261.000
Hægebostad	Kr. 199.000
Iveland	Kr. 195.000
Kvinesdal	Kr. 235.000
Lindesnes	Kr. 393.000
Lyngdal	Kr. 288.000
Sirdal	Kr. 200.000
Valle	Kr. 194.000
Åseral	Kr. 191.000

3. Representantskapet foretar avregning i tråd med samarbeidsavtalen etter at årsregnskapet for 2027 foreligger.

Saksfremstilling:

Saksbehandler: Willy Gill

Vedlegg:

Generelt:

Året 2027 er det 23. driftsåret i Agder Sekretariat. Sekretariatet ble vedtatt omdannet til kommunalt oppgavefellesskap KO med virkning fra 01.11.23. Representantskapet skal fastsette økonomiplan med årsbudsjett for 2027.

Eierkommuner:

Bygland, Bykle, Evje og Hornnes,
Farsund, Flekkefjord, Hægebostad,
Iveland, Kvinesdal, Lindesnes,
Lyngdal, Sirdal, Valle, Åseral

Ansatte:

Daglig leder Willy Gill
Telefon: 90 95 62 46
E-post: willy.gill@asekretariat.no

Rådgiver Inger Lise Austrud
Telefon: 91 86 99 75
E-post: inger.lise.austrud@asekretariat.no

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Agder Sekretariat har 13 eier- og deltakerkommuner etter kommunesammenslåingene fra 01.01.20,

For 2027 har jeg lagt inn en økning på 4,0% som medfører et totalbudsjett på kr. 3.025.000.

Lønnsutgifter inkl. pensjon og arbeidsgiveravgift.

Lønn og sosiale kostnader utgjør om lag 88% av selskapets driftsutgifter og utgjør dermed den viktigste faktoren ved beregning av vekst i budsjettene. Rammen for det kommunale lønnsoppgjøret for 2025 endte på 4,4%, og årets lønnsoppgjør ser ut til å ende på en tilsvarende økning. Foreløpig anslag tyder på lønnsøkning på om lag 4% i 2027.

Øvrige driftsutgifter.

Denne posten utgjør om lag 12% av driftsutgiftene og dekker blant annet husleie, kurs/opplæring, kontingenter/medlemskap/abonnementer, telefon/bredbånd og div. IT. Denne posten må fortsatt budsjetteres noe opp. Det skyldes ikke minst krav til obligatorisk etterutdanning, jf. krav fra NKRF. Hver medarbeider skal i løpet av en 3-årsperiode gjennomføre minst 105 kurstimer innenfor relevante fagområder. De senere årene har det vært en betydelig økning i hva vi må betale for deltakelse på aktuelle kurs og konferanser. Noe opplæring/kursemner kan gjennomføres som *e-kurs*, men mesteparten krever fysisk deltakelse. En betydelig andel av de fysiske konferansene er for både sekretariat og kontrollutvalgsmedlemmer. Blant annet gjennomføres den årlige kontrollutvalgskonferansen i regi av NKRF på Gardermoen hvert år. Dette er et viktig samlingspunkt for både oss sekretærer og for kontrollutvalgene. Derfor prioriterer vi deltakelse på denne konferansen.

Agder Sekretariat er en kompetansebedrift. Opplæring gjennom kurs, konferanser og videreutdanning er viktig for å sikre gode tjenester til kontrollutvalgene, og for å beholde/rekruttere personell med god og riktig kompetanse.

På litt sikt ser en for seg anskaffelse av et sak/arkiv system som medfører en anskaffelseskostnad og noe økte driftskostnader. En ser også for seg at man har en post for bistand.

En vil fortsatt arbeide for effektiv ressursutnyttelse og nøktern drift.

Inntekter/deltakertilskudd.

I forbindelse med vedtatt organisasjonsendring fra 01.11.23 ble det vedtatt ny modell for beregning av deltakertilskudd basert på en fast andel pr. deltakerkommune, samt en variabel del basert på antall møter og antall innbyggere. Denne modellen bygger selvfølgelig på et budsjett, men i tillegg foretas det en avregning året etterpå regnskapsåret som sikrer dekning av sekretariatets utgifter (sett over 2 år).

Rentenivået varierer og i budsjettforslaget er renteinntektene budsjettert med kr. 0. Her er det med andre ord en liten «reserve» i budsjettet. Det har i flere år blitt brukt av disposisjonsfondet for å dekke inn negative resultater, så eventuelle positive resultater vil komme godt med for å bygge opp igjen disposisjonsfondet.

Deltakertilskuddet for 2027:

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Tabell: Utvikling i deltakertilskudd

Deltakerkommune	Tilskudd 2027 (B)	Tilskudd 2026	Tilskudd 2025
Evje og Hornnes	216.000	207.000	199.000
Bygland	194.000	186.000	178.000
Bykle	193.000	185.000	178.000
Farsund	266.000	255.000	244.000
Flekkefjord	261.000	251.000	240.000
Hægebostad	199.000	191.000	183.000
Iveland	195.000	188.000	180.000
Kvinesdal	235.000	226.000	216.000
Lindesnes	393.000	379.000	362.000
Lyngdal	288.000	276.000	264.000
Sirdal	200.000	192.000	184.000
Valle	194.000	187.000	179.000
Åseral	191.000	184.000	176.000
Sum	3 025 000	2 908 000	2 783 000

*) Avrundet til nærmeste hele 1000 kr.

Økonomiplan 2027 – 2030.

Med ny organisasjonsform kommunalt oppgavefellesskap, KO, er det krav om utarbeidelse av økonomiplan. Året 2027 er første år i økonomiplanperioden 2027-2030, og utgjør årsbudsjettet for 2027.

Tabell: Økonomiplan 2027-2030 med årsbudsjett 2027

	2027*	2028*	2029*	2030*
Sum driftsinntekter	3.025	3.025	3.025	3.025
Sum driftsutgifter	3.025	3.025	3.025	3.025
Resultat	0	0	0	0

*) 2027- kroner

Vurderinger:

Styret har behandlet saken i møte 13.05.26 og vedtok følgende innstilling til representantskapet:

Innstilling:

1. Representantskapet vedtar økonomiplan 2027-2030 med et årsbudsjett for 2027 på kr. 3.025.000.
2. Utgiftene fordeles mellom deltakerkommunene som følger:

Evje og Hornnes	Kr. 216.000
Bygland	Kr. 194.000
Bykle	Kr. 193.000
Farsund	Kr. 266.000
Flekkefjord	Kr. 261.000
Hægebostad	Kr. 199.000
Iveland	Kr. 195.000
Kvinesdal	Kr. 235.000
Lindesnes	Kr. 393.000
Lyngdal	Kr. 288.000
Sirdal	Kr. 200.000

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Valle	Kr. 194.000
Åseral	Kr. 191.000

3. Representantskapet foretar avregning i tråd med samarbeidsavtalen etter at årsregnskapet for 2027 foreligger.

Rett utskrift:

Willy Gill
Daglig leder
(sign.)

Kontrollutvalget i
Bykle kommune

Del-budsjett for kontroll- og tilsynsarbeid i Bykle kommune for 2027

Budsjettbehandlingen

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeid i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- og tilsynsarbeid skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret. Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles.

Agder Kommunerevisjon IKS – møteforberedelse, deltakelse ved kontrollutvalgs- og kommunestyremøter samt fagkontakt med sekretær

Iht kommunelov § 24-3 plikter revisor å være tilstede i kommunestyret ved behandling av saker som har tilknytning til revisors oppdrag. Revisor deltar også ved kontrollutvalgets møter. Sekretæren for kontrollutvalget vil ha utstrakt behov for kontakt med revisjonen for informasjon/drøfting av saksforberedelse til møter. Revisjonens tidsforbruk til møteforberedelse og møtedeltakelse ved politiske møter samt nødvendig fagkontakt med sekretær inngår i revisjonstilskuddet.

Regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon - revisjonstilskudd

Det følger av Kommuneloven at kontrollutvalget skal påse at kommunen har regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Regnskapsrevisjon

Revisjonstilskuddet er basert på budsjettert tidsforbruk til bla løpende revisjon, årsoppgjørrevisjon og alle pliktige attestasjonsoppgaver.

Forvaltningsrevisjon

Agder Kommunerevisjon IKS har i løpet av 2024 utarbeidet ny risiko og vesentlighetsvurdering som grunnlag til plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Risiko og vesentlighets- vurdering er basert på en gjennomgang av hele kommunens virksomhet hvor risiko og vesentlighetsvurderingen vurderes utfra lav (L), middels (M)

eller høy (H) og/eller en kombinasjon av disse. Analysen er utført av revisjonen etter bestilling fra kontrollutvalget og ble lagt frem for kommunestyret høsten 2024. Analysen danner sammen med plan for forvaltningsrevisjon, grunnlag for kontrollutvalgets bestilling av forvaltningsrevisjon i perioden. Plan for forvaltningsrevisjon er dynamisk og behov for endringer vurderes fortløpende av kontrollutvalget. Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjonsprosjekt «Introduksjonsprogrammet i Bykle kommune» i sak 24/24 og i sak 22/25 «Samfunnssikkerhet og beredskap». Basert på risiko og vesentlighetsvurderingen og plan for forvaltningsrevisjon, så bestiller kontrollutvalget prosjekt for forvaltningsrevisjon i perioden 2023-2027.

Agder Kommunerevisjon IKS – Revisjonstilskudd 2026 – 2027;

Revisjonstilskuddet utgjør kr 929.000,-. Det er en økning i revisjonstilskuddet på 4,4 % fra 2026 til 2027. Revisor er i kommuneloven pålagt å gjennomføre forenklet etterlevelseskontroll. Denne oppgave er budsjettet til kr 65.000,-.

Eierskapskontroll (forvaltningsrevisjon)

Det skal gjennomføres eierskapskontroll i kommunens hel/deleide selskaper. Agder Kommunerevisjon IKS har i løpet av 2024 utarbeidet ny risiko og vesentlighetsvurdering. Analysen ble sammen med plan for eierskapskontroll behandlet av kommunestyret høsten 2024. Analysen og plan for eierskapskontroll danner grunnlag for kontrollutvalgets bestilling av eierskapskontroll/-forvaltningsrevisjon fra revisjonen. I Sak 24/25 ble prosjektplan for «Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i Setesdal Brannvesen IKS», vedtatt.

Mål for kontrollen vil kunne være å vurdere om selskapene drives på en slik måte at kommunens målsetting med eierskapet ivaretas på en best mulig måte. Dette kan bety gode og effektive tjenester for kommunen, og gi en best mulig avkastning og ivaretagelse av samfunnsansvarlig forretningsdrift. Tilskuddet på eierskapskontroll inngår i revisjonstilskuddet.

Tallbudsjett - 2027 med noter

Vedlagt følger del-budsjett for 2027 for kontroll- og tilsynsarbeid i kommunen. De resterende budsjettposter, knyttet til kontrollutvalgets drift, utarbeides av kontrollutvalgets sekretær. Sekretæren fremmer også forslag til vedtak i saken.

Revisjonens tilskudd fra kommunen er beregnet etter medgått tid og en timepris tilnærmet selvkost.

Tor Ole Holbek
Revisjonsdirektør

Budsjettforslag for revisjon, selskapskontroll og revisjonens deltakelse ved politiske møter i 2027 – Bykle kommune

Tilskudd Agder Kommunerevisjon IKS forberedelse, møtedeltakelse kontrollutvalg, kommunestyret mv.		1
Forenklet etterlevelseskontroll	65 000,00	2
Revisjonstilskudd Agder Kommunerevisjon IKS	929 000,00	3
Sum	994 000,00	

Sum 994.000,-

kr 952.500,- i budsjett for 2026 inkluderer lovpålagt oppgave (forenklet etterlevelseskontroll)

Noter:**Note 1**

Arbeid med revisjonens tid til forberedelse og deltakelse ved politiske møter samt arbeid og dialog med sekretariatet, inngår i revisjonstilskuddet.

Note 2

Revisor er i kommuneloven pålagt å utføre forenklet etterlevelseskontroll. Denne oppgaven ble første gang budsjettet i 2021.

Note 3

Revisjonstilskuddet er beregnet til Kr 929.000,-. Det er lagt til grunn en utgiftsøkning på 4,4 % for 2027. I beløpet inngår både regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Det ble i 2024 utarbeidet en ny risiko og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll for perioden 2023-2027. Risiko og vesentlighetsvurderingen er sammen med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll behandlet av kommunestyret som sak høsten 2024 og danner grunnlag for bestilling fra kontrollutvalget til revisjonen i perioden 2023-2027.

Kristiansand, 14.09.26

Tor Ole Holbek
Revisjonsdirektør

Agder Sekretariat KO

Kontrollutvalet i Bykle kommune

Sak 15/26

Møtedato: 24.09.26

Sakshandsamar: ILA

SAK 15/26 VALGT OMRÅDE FOR ETTERLEVINGSKONTROLL MED ØKONOMIFORVALTNINGA

Vedlegg:

Risiko- og vesentlegvurdering for forenkla etterlevingskontroll frå Agder Kommunerevisjon IKS.

Bakgrunn for saka:

I kommunelova § 24-9 står det følgande om revisors oppgåve:

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Saksframstilling:

Ansvar for oppgåva ligg hos rekneskapsrevisor, og lova legg opp til at det skal utarbeidast ein uttale basert på arbeid med moderat grad av sikkerheit.

Det går fram av risiko- og vesentlegvurderinga at revisor, etter ei samla vurdering har valt ut rutinar for kommunale leigeforhold som område for etterlevingskontrollen.

Revisor vil sjå på etterleving av følgjande forhold:

- at kommunen har oversikt over alle leigeforhold
- at det ligg føre ein signert leigeavtale mellom kommunen som utleigar og leigetakar
- at fakturert leige samsvarer med gjeldande leigeavtale, medrekna avtalte reguleringar av leiga

Den forenkla etterlevingskontrollen med økonomiforvaltninga vil bli gjennomført og rapportert til kontrollutvalet innan den lovpålagde fristen 30. juni 2027.

Rekneskapsrevisor vil vere til stades i møtet.

Vurdering:

Forenkla etterlevingskontroll erstattar ikkje den ordinære rekneskapsrevisjonen eller forvaltningsrevisjonen, men fungerer som eit supplement til desse. Kontrollutvalet sitt ansvar er avgrensa til å sjå til at slik kontroll blir gjennomført, samt å halde seg orientert om risiko- og vesentlegvurderinga og resultatata frå kontrollen.

Denne typen kontroll styrkjer kontrollutvalet sitt grunnlag for å ivareta ansvaret for å føre tilsyn med at økonomiforvaltninga skjer i tråd med lovverk og politiske vedtak.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek risiko- og vesentlegvurderinga for forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga i Bykle kommune til orientering.

FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL ØKONOMIFORVALTNINGEN – BYKLE KOMMUNE – RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING - 2026

1. Bakgrunn

Forenklet etterlevelseskontroll er hjemlet i kommuneloven § 24-9. Revisor skal vurdere om økonomiforvaltningen i hovedsak skjer i samsvar med gjeldende lover og vedtak, basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering som legges frem for kontrollutvalget. Kontrollene skal gjennomføres med moderat sikkerhet og begrenset ressursbruk, og rapporteres innen 30. juni 2027.

Formålet er å etablere et system for jevnlige og enkle kontroller som kan avdekke vesentlige svakheter i økonomiforvaltningen. Kontrollene erstatter ikke internkontrollen, men kan bidra til å styrke den.

2. Økonomiforvaltningen – områder som omfattes av kontrollen

Kommunelovens kapittel 14 Økonomiforvaltning og kapittel 15 Selvkost gir en vid definisjon av økonomiforvaltningen.

Aktuelle områder som kan underlegges forenklet etterlevelseskontroll er:

- Finansforvaltning
- Selvkostområder
- Offentlige anskaffelser
- Offentlig støtte
- Beregning av driftstilskudd til private barnehager
- Andre tilskudd /overføringer til private
- Kontraktsoppfølging

Forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen omfatter ikke vurderinger av produktivitet, kostnadseffektivitet, kvalitet, måloppnåelse eller virkninger. Vurdering av disse forhold faller inn under forvaltningsrevisjon.

3. Risiko – og vesentlighetsvurdering

Vi har i vår risikovurdering tatt for oss de områder som har stor betydning for kommunen, og dens innbyggere og foretatt en overordnet risikovurdering.

Vurderingen er ikke foretatt på samtlige områder, men på de områder vi har vi ansett relevante og aktuelle.

- **Selvkost**

Dette er de områder som det i lov eller forskrift er fastsatt at gebyrer ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenesten. Dette omfatter:

- Renovasjon
- Vannforsyning
- Avløpshåndtering
- Tømming fra slamavskillere
- Plan- og byggesaksbehandling
- Oppmåling og matrikkelføring
- Feietjeneste (utføres ikke av kommunen)

Beregning av selvkost er lov- og forskriftsbestemt.

Risikovurdering

Tidligere kontroller har avdekket få feil. De feil som er avdekket har hatt mindre økonomisk betydning for kommunen og innbyggerne.

Sannsynlighet vurderes som lav/middels, og konsekvens som lav.

- **Offentlige anskaffelser**

Kommunen er underlagt lov om offentlige anskaffelser. Regelverket er omfattende og krever kompetanse.

Risikovurdering

Området er komplekst, og risikoen er størst ved anskaffelser mellom kr 100 000 og 1,3 mill. Det ble gjennomført kontroll her i 2019 og i 2024, og det ble avdekket avvik. Kommunen jobber med forbedringer på området, samt at terskelverdiene er økt pr. juli 2026, det anses derfor ikke hensiktsmessig å utføre kontroll her i 2026.

Sannsynlighet vurderes som middels/høy, og konsekvens ved feil vurderes som lav.

- **Finans – og gjeldsforvaltning**

Finans- og gjeldsforvaltningen er et område med potensiell stor risiko, som krever god lokal styring og kontroll. Finansiell risiko omfatter blant annet kredittrisiko, kursrisiko, renterisiko og likviditetsrisiko. Kommuneloven krever at kommunestyret vedtar et finansreglement som hindrer vesentlig finansiell risiko. Finansforskriften stiller krav til innholdet i reglementet, og Bykle kommunes reglement ble vedtatt i sak 135/24 etter ekstern kvalitetssikring.

Risikovurdering

Det er betydelige midler som forvaltes, historisk foreligge det få / ubetydelige avvik her. Det ble i 2020 gjennomført forenklet etterlevelseskontroll på dette området, og det ble ikke avdekket avvik.

Vi vurderer det som lite sannsynlig at avvik inntreffer og at konsekvens ved feil vurderes som lav.

- **Kapitalvarer – justering**

Merverdiavgifts-/ merverdiavgiftskompensasjonsloven med forskrifter

Området er detaljregulert og krever god dokumentasjon. Endret bruk av kapitalvarer kan medføre krav om tilbakebetaling av merverdiavgift.

Risikovurdering:

Lav risiko ved uendret bruk, men betydelig risiko ved endret bruk. Området var gjenstand for forenklet etterlevelseskontroll i 2022, uten at det ble avdekket vesentlige avvik.

Det vurderes at det er lav sannsynlig at feil vil inntreffe, og at konsekvensen vil være høy.

- **Egenandel for beboere på institusjon - langtidsopphold**

Ved langtidsopphold beregnes egenandelen ut fra beboerens inntekt, i henhold til Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 3. Beregningen er kompleks og krever både økonomisk og juridisk kompetanse. Kommunen må ha gode rutiner og tverrfaglig kompetanse for å sikre korrekt behandling. Ved vesentlige endringer i beboerens økonomi eller feil i tidligere vedtak, skal saken vurderes på nytt. Skatteoppgjør kan utløse etteroppgjør. Siden mange beboere har begrenset evne til å følge opp egen økonomi, er det særlig viktig med god internkontroll og oppfølging.

Risikovurdering:

Området er regulert i egen forskrift, og det er kompliserte regelverk. Feil kan få vesentlige konsekvenser for enkeltpersoner, særlig sårbare grupper. Det ble foretatt kontroll her i 2023, og det ble ikke avdekket vesentlige avvik

Sannsynlighet vurderes til lav, og konsekvens vurderes som alvorlig for individ, og mindre alvorlig for kommunen.

- **Vedtak på særskilt tilrettelagte boliger**

Hovedregelen er at det ikke ytes mva-kompensasjon for anskaffelser til bygg, anlegg eller annen fast eiendom for utleie. Kompensasjon ytes likevel for anskaffelser til boliger for utleie med helseformål eller sosiale formål.

For at boligen skal anses som en helse- og sosialbolig må to vilkår være oppfylt:

- Boligen må være særskilt tilrettelagt for helse- eller sosialformål
- Boligen må brukes av beboer som har behov for tilrettelagt bolig på grunn av funksjonsnedsettelser eller alder

For å kunne kreve mva-kompensasjon er det en forutsetning av kommunen dokumenterer at vilkårene er oppfylt for hver enkelt bolig.

Risikovurdering:

Området er regulert i merverdiavgiftskompensasjonsloven med forskrift.

Det stilles både krav til at boligen må være særskilt tilrettelagt, og at det av vedtak om tildeling av bolig fremkommer at beboer har et behov for tilrettelagt bolig.

Manglende oppfyllelse av dokumentasjonskrav kan medføre betydelige økonomiske konsekvenser, særlig ved oppføring av særskilt tilrettelagte boliger. Det ble gjennomført kontroll på området i 2025 det ble avdekket avvik på 2 av 4 kontrollerte vedtak, og det ble avgitt negativ konklusjon. Kommunen har i 2026 jobbet for å rette opp forholdet. Det vurderes for tidlig å gjennomføre ny kontroll i 2026.

Det vurderes at det er middels/lav sannsynlig at avvik vil inntreffe, og at konsekvensen kan være alvorlige.

Risikovurdering – Rutiner for kommunale leieforhold

Kommunen forvalter et betydelig antall leieforhold som benyttes til ulike formål. Dette omfatter blant annet omsorgsboliger, boliger tildelt etter sosiallovgivningen, ordinære kommunale utleieboliger, næringslokaler, kontorlokaler og andre utleieobjekter.

Leieforholdene reguleres gjennom leieavtaler, kommunale retningslinjer og vedtak. Forvaltningen skal sikre likebehandling, korrekt inntektsgrunnlag og forsvarlig oppfølging av kommunens økonomiske interesser.

Forvaltningen av kommunale leieforhold innebærer ansvar for inngåelse og oppfølging av leieavtaler, fastsettelse av leie, gjennomføring av reguleringer i henhold til avtalevilkår og vedtak samt korrekt fakturering av leieinntekter. God internkontroll på området er viktig for å sikre etterlevelse av gjeldende regelverk og kommunens egne rutiner.

Risikovurdering

Kommunen har ansvar for å forvalte sine leieforhold på en måte som sikrer korrekt fastsettelse av leie, likebehandling av leietakere og forsvarlig oppfølging av inngåtte avtaler. For å ivareta dette er kommunen avhengig av å ha et system som gir oversikt over gjeldende leieavtaler, avtalte vilkår og tidspunkt for relevante leiereguleringer.

Dersom kommunen mangler tilstrekkelige rutiner eller systemer for oppfølging av leieavtalene, er det risiko for at leie ikke faktureres i samsvar med avtalte vilkår, at avtalte reguleringer ikke gjennomføres, eller at leieavtaler ikke er oppdaterte og tilgjengelige. Dette kan medføre tapte leieinntekter, feil fakturering og manglende etterlevelse av kommunale vedtak og avtalevilkår. Risikoen kan være særlig knyttet til leieforhold hvor avtalene inneholder individuelle vilkår eller bestemmelser om regulering av leien.

Det vurderes at det er middels sannsynlig at feil vil inntreffe, og at konsekvensen kan være betydelig.

4. Område hvor det foretas forenklet etterlevelseskontroll i 2026

Det fremgår av God kommunal revisjonsskikk (RSK 301) Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen punkt 7 at:

«Revisor velger ut områder for kontroll basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering.»

På bakgrunn av en samlet risiko- og vesentlighetsvurdering har revisjonen valgt følgende kontrollområde for 2026:

Rutiner for kommunale leieforhold

Kommunen har ansvar for å forvalte sine leieforhold i samsvar med gjeldende regelverk, kommunale retningslinjer, vedtak og inngåtte leieavtaler. En forsvarlig forvaltning forutsetter at kommunen har oversikt over gjeldende leieforhold, at leie beregnes korrekt, og at eventuelle reguleringer gjennomføres i tråd med avtaler og vedtak.

Mangelfull oppfølging av leieavtaler kan medføre risiko for tapte leieinntekter, feil fakturering og manglende etterlevelse av avtalevilkår. Kommunen bør derfor ha rutiner som sikrer at leieavtalene er gyldige, oppdaterte og fulgt opp på en systematisk måte.

Revisjonskriterier

Kriteriene for kontrollen er hentet fra:

- Husleieloven der denne kommer til anvendelse
- Kommunens interne retningslinjer og vedtak
- Inngåtte leieavtaler

Kontrollhandlinger

Revisjonen vil undersøke følgende forhold:

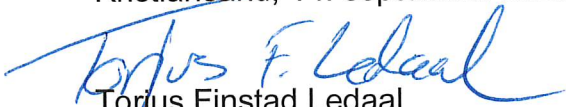
- At kommunen har en oversikt over alle leieforhold.
- At det foreligger signert leieavtale mellom kommunen som utleier og leietaker.
- At fakturert leie samsvarer med gjeldende leieavtale, herunder avtalte reguleringer av leien.

5. Rapportering til kontrollutvalget

Forenklet etterlevelseskontrollen med økonomiforvaltningen vil bli gjennomført og rapportert til kontrollutvalget innen den frist som loven har satt, 30. juni 2027. Rapportering skjer med kopi til kommunedirektør.

Kontrollen vil bli utført i samsvar med God kommunal revisjonsskikk RSK 301 for Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen.

Kristiansand, 14. september 2026

Torjus Finstad Ledaal
Statsautorisert revisor

Vedlegg:

Vedlegg 1 Oversikt over risiko og vesentlighetsvurdering

Vedlegg 2 Definisjon av begreper

Vedlegg 3 Tidligere avholdte kontroller

Kopi: Kommunedirektør

Økonomisjef

Risiko - og vesentlighetsvurdering

Vedlegg 1

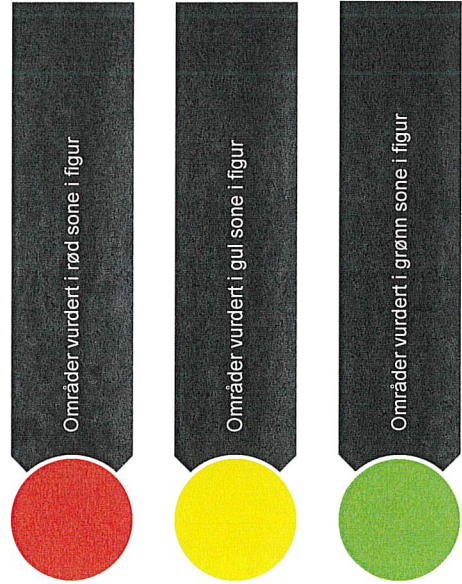
Områder som vurderes kontrollert	Sannsynlighet for at avvik kan forekomme	Betydning (beløpsmessig)
Offentlige anskaffelser	Middels/høy	Lav
Merverdiavgift- justering	Lav	Høy
Selvkost	Lav	Lav
Finans- og gjeldsforvaltning	Lav	Lav
Egenandel for beboere på institusjon	Lav	Høy*
Vedtak på særlig tilrettelagte boliger	Middels/lav	Høy
Rutiner for kommunale leieforhold	Middels	Høy

*Høy betydning for beboer

VEDLEGG 2 : DEFINISJON AV BEGREPER

Risiko- og vesentlighetsvurdering

Valideringsord	Beskrivelse
Lite sannsynlig	Svært tvilsomt
Mindre sannsynlig	Tvilsomt
Sannsynlig	Det er indikasjoner på
Meget sannsynlig	Vi tror at
Svært sannsynlig	Vi er overbevist om

Valideringsord	Beskrivelse
Ubetydelige konsekvenser	Uvesentlig, ingen som vil henge seg opp i manglende etterlevelse
Mindre alvorlige konsekvenser	Rammer få, eller flere i liten grad
Alvorlige konsekvenser	Kritisk/alvorlig
Meget alvorlige konsekvenser	Meget alvorlig, gjelder mange
Svært alvorlige konsekvenser	Katastrofalt, svært alvorlig. Rammer mange i stor grad

Vedlegg 3

Historiske kontroller – Forenklet etterlevelseskontroll

Bykle kommune – Oversikt over gjennomførte kontroller og konklusjoner (2019–2025)

År	Kontrollområde	Konklusjon
2019	Offentlige anskaffelser	Avdekket avvik – modifisert konklusjon
2020	Finans- og gjeldsforvaltning	Ingen vesentlige avvik avdekket
2021	Tiltakspakker koronaepidemi	Ingen vesentlige avvik avdekket
2022	Kapitalvarer – justering (mva/mva-kompensasjon)	Ingen vesentlige avvik avdekket
2023	Egenandel for beboere på institusjon (langtidsopphold)	Ingen vesentlige avvik avdekket
2024	Offentlige anskaffelser	Avdekket avvik – modifisert konklusjon
2025	Vedtak på særlig tilrettelagte boliger	Avdekket avvik- negativ konklusjon

Agder Sekretariat KO

Kontrollutvalet i Bykle kommune

Sak 16/26

Møtedato: 24.09.26

Sakshandsamar: ILA

**SAK 16/26   FORELØPIG INNBERETNING - NUMMERERT BREV NR. 3-2026
FRÅ REVISOR**

Vedlegg:

Agder Kommunerevisjon IKS nr. brev 3-2026 datert 18.09.26, unntatt offentlighet, jf. offl. §24, 1. ledd. (ettersendes i egen forsendelse)

Bakgrunn for saka:

I henhold til kommunelova § 24-7 skal revisor straks sende ei foreløpig innberetning til kontrollutvalet om det vert konstatert misligheter ved revisjon eller på anna måte. Når saksforholdet er nærmare kartlagt skal revisor sende ei endeleg innberetning som nummerert brev med kopi til kommunedirektør.

Saksopplysningar:

Kontrollutvalget ved sekretariatet har mottatt nummerert brev nr. 3-2026 fra Agder Kommunerevisjon IKS datert 18.09.26.

Revisor vil orientere om innholdet i brevet i møte og kan svare på eventuelle spørsmål.

Vurderingar:

Brevet er unntatt offentlegheit jf. offl. § 24, 1. ledd. På grunn av at saka inneheld opplysningar som er unnateke offentlegheit etter lovverket må utvalet lukke møte under handsaminga jf. koml. § 11-5.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar revisors foreløpige innberetning til orientering.

Kontrollutvalet ber om å bli forelagt endeleg innberetning når saka er endeleg klarlagt.

Agder Sekretariat KO

Kontrollutvalet i Bykle kommune

Sak: 17/26

Møtedato: 24.09.26

Sakshandsamar: ILA

SAK 17/26 REVISOR ORIENTERAR

Bakgrunn for saka:

Det er kontrollutvalets ansvar å sjå til at det blir gjennomført revisjon i kommunen.

Revisor orienterar løpande gjennom året om relevante saker og tema. På denne måten held kontrollutvalet seg informert om det løpande revisjonsarbeidet.

Dei tema revisor orienterar om vil bli protokollført.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

FØRESPURNAD TIL KONTROLLUTVALET I BYKLE KOMMUNE

Til: Kontrollutvalet i Bykle kommune v/ Agder Sekretariat - Inger Lise Austrud
(inger.lise.austrud@asekretariat.no)

Kopi: Olav Mandt, leiar av kontrollutvalet i Bykle kommune
(olav.mandt@politikker.bykle.no)

Oppmoding om undersøking av korleis Bykle kommune forvaltar personalansvaret sitt

Dato: 7.9.2026

BAKGRUNN

Vi er tre innbyggjarar busette og folkeregistrerte i Bykle kommune, og vender oss til sekretariatet for kontrollutvalet med ei uro knytt til korleis kommunen forvaltar det personalansvaret som etter kommunelova § 13-1 ligg til administrasjonen.

Uroa vår gjeld ikkje enkeltsaker, men mellom anna at det over tid har vore fleire utskiftingar i faste stillingar i kommunen utan at bakgrunn er kjend eller omfanget dokumentert offentleg. Vi ber derfor utvalet hente inn samla tal for utskifting og avslutta arbeidsforhold, og sjå dei i samanheng med sjukefråvær, bruk av mellombelse tilsetjingar og kostnader til ekstern juridisk bistand i personalsaker.

Vi ber om at kontrollutvalet vurderer korleis dette området best kan undersøkjast: som eige tema i plan for forvaltningsrevisjon 2023–2027, jf. kommunelova § 23-3, eller som ei eiga undersøking i regi av utvalet etter kommunelova § 23-2 tredje ledd, om naudsynt med ekstern kompetanse.

TEMA FOR UNDERSØKINGA

Temaet bør vere korleis kommuneadministrasjonen forvaltar ansvaret sitt som arbeidsgivar, mellom anna:

- rutinar, dokumentasjon og praksis ved tilsetjing, oppseiing, omplassering og andre tenestlege reaksjonar, medrekna grunngjeving og dokumentasjon når ei stilling blir lyst ut på nytt
- oppfølging av tilsette
- habilitet og rolleavklaring i personalsaker
- arbeidsmiljø og ytringsklima
- korleis varslingsordninga etter arbeidsmiljølova kapittel 2 A fungerer i praksis, og korleis tidlegare varslingssaker og vedtak knytt til dei er følgde opp

- utviklinga knytt til utskifting og sjukefråvær i sentrale stillingar
- omfanget av og kostnadene til ekstern juridisk bistand i personalsaker

Spørsmålet vi ber utvalet vurdere, er om praksisen på dette området er i samsvar med gjeldande regelverk, kommunen sine eigne rutinar og krava til god forvaltningsskikk - ikkje om utfallet i enkeltsaker har vore rett.

AVGRENSING

Vi presiserer at førespurnaden gjeld systemet, rutinane og gjeldande praksis, ikkje ei vurdering av utfallet i enkeltsaker eller av namngjevne personar. Opplysningar vi viser til i denne førespurnaden er henta frå offentleg tilgjengelege kjelder.

FORANKRING I REVISOREN SI EIGA RISIKOVURDERING

Vi viser til at Agder Kommunerevisjon IKS i «Risiko- og vesentlighetsvurdering – forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, Bykle kommune, valgperioden 2023-2027» (juni 2024) alt har vurdert beslekta tema til middels/høg risiko og vesentlegheit:

- Varsling (s. 16-17)
- Personalforvaltning: Arbeidskraft og kompetanse (s. 21-22)
- Saksutredning og oppfølging av politiske vedtak (s. 15-16)

Rapporten peikar sjølv på «vanskelig/ dårlig ytringsklima» og «manglende oppfølging av varslar» som moglege risikofaktorar.

Slik desse tema er avgrensa i rapporten, dekkjer dei likevel ikkje korleis personalansvaret faktisk vert utøvd: «Personalforvaltning» gjeld der rekruttering og kompetanse, og vurderinga av «Varsling» byggjer på kommunen sine eigne opplysningar om at rutinar er på plass. Ingen av tema er valde ut i gjeldande plan. Vi ber utvalet vurdere om forvaltninga av personalansvaret bør takast inn som eige tema ved neste val av prosjekt eller ved endring av planen.

BUDSJETT

Vi ber òg om at utvalet, i samband med framlegget til budsjett for kontroll og tilsyn for 2027, vurderer å ta høgde for kostnader til ei slik undersøking.

VIDARE SAKSGANG

Vi ber om at førespurnaden vert lagd fram for kontrollutvalet i første moglege møte, helst 23. september 2026. Vi ber og om skriftleg stadfesting på at førespurnad er motteken og journalført, og om å bli orientert om vidare saksgang.

Med vennleg helsing

Ingvild Hovden, busett i Bykle kommune (Kontaktperson: Tel 959 79 856,
ingvild@plassenuten.no

Berit Follerås, busett i Bykle kommune

Christoffer Hovden, busett i Bykle kommune

Vs: SAK: 320 -KLAGE PÅ MANGLENDE SAKSBEHANDLING, MANGLENDE ARKIVERING OG URIKTIGE OPPLYSNINGER I BYGGESAKER

Fra Trond Berntsen <trond.berntsen@hotmail.no>

Dato lø. 29.08.2026 09:01

Til olav.mandt@istorm.no <olav.mandt@istorm.no>; Inger Lise Austrud <inger.lise.austrud@asekretariat.no>

 6 vedlegg (715 kB)

Vedlegg 1 .pdf; IMG_3613.jpeg; IMG_3614.jpeg; IMG_3615.jpeg; IMG_3617.jpeg; IMG_3618.jpeg;

Purring på mottaksbekreftelse og oppfølging av ovenfornevnte sak

Det vises til vår henvendelse sendt for to virkedager siden, som foreløpig står uten bekreftelse på mottak og ubesvart fra kommunen og kommunedirektøren.

Dette er en alvorlig sak der manglende oppfølging og undersøkelser fra kommunens side fører til at omfanget eskalerer. Vi har gjentatte ganger i klageprosessen påpekt at saken bør behandles av IKT Agder og/eller kontrollutvalget. Det vises i den forbindelse også til klagen fra Djupetjønn velforening i 2018, der dette poenget allerede ble formelt anført.

Du/dere vil trolig få saken videresendt av kommunen i løpet av kort tid.

Vi ber om en snarlig bekreftelse på at henvendelsen er mottatt, og en tilbakemelding på hvordan saken vil bli fulgt opp.

Mvh

Trond Berntsen

Tlf 415 37 260

Fra: Trond Berntsen <trond.berntsen@hotmail.no>

Sendt: torsdag 27. august 2026 07:46

Til: Post - Bykle kommune <post@bykle.kommune.no>; Sloth, Karina <karina.sloth@bykle.kommune.no>

Emne: SAK: 320 -KLAGE PÅ MANGLENDE SAKSBEHANDLING, MANGLENDE ARKIVERING OG URIKTIGE OPPLYSNINGER I BYGGESAKER

Ber om at kommunedirektøren bekrefter mottak av denne klagen.

Kopi: Leder kontrollutvalget Bykle kommune gis en kopi av denne klagen - vennligst bekreft at det er gjort og det bes om at leder for kontrollutvalget bekrefter mottak av dokumentene.

SAK 320 -KLAGE PÅ MANGLENDE SAKSBEHANDLING, MANGLENDE ARKIVERING OG URIKTIGE OPPLYSNINGER I BYGGESAKER

Byggesaker: Opparbeidelse av 4 tomter, VA og SV 17, Hytte 84 og 88/90 og andre ulovlige forhold i Djupetjønn Hyttegrenn

Jeg viser til overnevnte byggesaker og ser meg igjen nødt til å rette en formell klage direkte til kommunedirektøren. Klagen gjelder alvorlig saksbehandlingssvikt, brudd på arkivplikten, manglende oppfølging av ulovligheter, samt direkte feilinformasjon fra saksbehandlere.

Sakens bakgrunn og faktiske forhold:

1. Under en befaring den 18. juni 2025 overleverte undertegnede en omfattende dokumentmappe i tre eksemplarer til kommunens plansjef og to saksbehandlere. Mappen inneholdt dokumentasjon, kart og bilder som beviser omfattende ulovligheter, uriktige opplysninger i saken, tiltak oppført i strid med plan- og bygningsloven (pbl) og lokale føresegner, samt Statsforvalterens endelige avslag på dispensasjon (som ble opplest under befaringen). Videre dokumenterer mappen at byggetiltakene er oppført i strid med gitt løyve.
2. 4. august 2025 mottok jeg en skriftlig bekreftelse fra saksbehandler Marius Andersen på at denne dokumentasjonen var mottatt og arkivert på saken (vedlegg 1).
3. Ved nylig innsyn i sakens dokumenter viser det seg at flere av de sentrale dokumentene og bildene fra mappen og tilleggsopplysningene sendt 30.07.2025 **ikke** er arkivert eller journalført.
4. Det har nå gått over ett år siden dokumentasjon og bevis ble overlevert, uten at kommunen har realitetsbehandlet de innsendte opplysningene. Kommunens svar av 4. august 2025 baserer seg på et feilaktig faktagrunnlag som ikke reflekterer de konkrete observasjonene fra befaringen. Det ble under befaringen påvist fysiske og målbare avvik fra godkjent reguleringsplan, pbl, føresegner, gitt løyve og Statsforvalterens endelige avslag på dispensasjon (utdrag ble opplest under befaringen)
5. Siden innholdet i dokumentsamlingen gjelder nye, konkrete lovbrudd – og ikke tidligere avgjorte klagesaker – har kommunen en selvstendig plikt til å følge opp disse avvikene etter plan- og bygningsloven kapittel 32.
6. Det kreves derfor en skriftlig redegjørelse for hvordan kommunen vil håndtere de nye, dokumenterte ulovlighetsforholdene. Det vises i denne sammenheng også til en rekke ubehandlede klager på nye forhold, sendt på følgende datoer:
  - a. 28.07.2024
  - b. 17.09.2025, 01.10.2025 og 08.10.2025
  - c. 19.03.2026, 13.04.2026 og 03.05.2026 (fordelt på 5 e-poster grunnet filstørrelse)
  - d. 29.06.2026, 02.07.2026 og 07.07.2026
7. Det vises til gjentatte klager og purringer vedrørende manglende saksoppfølging av ulovlige byggetiltak, samt krav om utsatt iverksetting av gjeldende vedtak. Kommunens saksbehandler har gjentatte ganger, uten saklig eller rettslig grunnlag og i strid med forvaltningsrettslige prinsipper, forsøkt å stanse eller avskjære den videre oppfølgingen av saken. Dette strider mot kommunens utrednings- og behandlingsplikt. Sakene ligger fremdeles ubehandlet hos kommunen. Forholdet forutsettes kjent av kommunedirektøren, som er satt på kopi (se henvisninger i pkt over).

Rettslige og forvaltningsmessige brudd

Det fremstår som svært kritikkverdig at kommunen har unnlatt å registrere bevis som dokumenterer ulovligheter, og at sakene har blitt liggende ubehandlet. Dette svekker min rettsikkerhet og tilliten til kommunens uavhengighet.

- **Mangelfull saksbehandling og ubesvarte formelle henvendelser:** Kommunen unnlater systematisk å besvare eller realitetsbehandle formelle henvendelser og klager i strid med forvaltningsloven (fvl.) § 11 a, jf. opplistingen av ubehandlede saker innledningsvis pkt 6.
- **Brudd på arkiv- og journalføringsplikten:** Kommunen har plikt til å journalføre all saksrelevant korrespondanse og dokumentasjon etter arkivlova og offentleglova § 10. At dokumenter unnlates journalført eller holdes utenfor sakens dokumenter, er et alvorlig brudd på ufravikelige forvaltningsregler.
- **Uriktige opplysninger fra forvaltningen:** At en saksbehandler skriftlig bekrefter at dokumenter er arkivert, når innsyn beviser det motsatte, bryter med prinsippet om en redelig og sannferdig forvaltning. Offentleglova § 3 og arkivforskriften § 9 krever at alle innkomne dokumenter og merknader skal registreres og journalføres.
- **Brudd på utrednings- og handlingsplikten:** Kommunen plikter etter fvl § 17 å opplyse saken best mulig før vedtak fattes. Videre har kommunen en lovpålagt plikt etter plan- og bygningslovens kapittel 32 til å forfølge ulovligheter, spesielt når det foreligger et endelig avslag fra Statsforvalteren. Passivitet i over 14 måneder er et klart brudd på denneplikten.
- **Brudd på ulovlighetsoppfølging og tilsynsplikt (pbl. §§ 22-1, 25-1 og kap. 32):** Pbl § 22-1 pålegger kommunen en generell og ufravikelig plikt til å føre tilsyn med at byggetiltak skjer i tråd med gitte tillatelser og planbestemmelser. Videre presiserer pbl. § 25-1 at kommunen skal føre tilsyn når den blir oppmerksom på ulovligheter av et visst omfang. Når de ulovlige byggetiltakene er konkret påvist og ugjendrivelig dokumentert, har kommunen ingen rettslig adgang til å forholde seg passiv. Å ignorere disse kjente avvikene er et direkte brudd på tilsynsplikten, og utløser en umiddelbar plikt til ulovlighetsoppfølging etter pbl. § 32-1. En slik bevisst og grov unnlatelse fra forvaltningens side vil i denne konteksten kunne rammes av straffeloven § 172 om grov uaktsom tjenestefeil.
- **Mangelfull saksbehandling og manglende skriftlighet:** Kommunen unnlater systematisk å besvare eller realitetsbehandle formelle henvendelser og klager i strid med fvl. § 11 a, jf. opplistingen ovenfor. At det i tillegg gis muntlige forhåndstilsagn i møter uten referat for tiltak som krever dispensasjon etter pbl. kapittel 19, er et alvorlig brudd på prinsippet om skriftlighet og notoritet i offentlig forvaltning (jf. klage av mai 2026 vedrørende SV 17). Praksisen hindrer lovpålagt innsyn og etterprøvbarehet, noe som svekker tilliten til kommunens uavhengighet.
- **Ufullstendig saksforberedelse og brudd på fvl. §§ 33, 34 og 6 og økonomisk vinning:** Det reageres sterkt på at kommunen unndrar kritiske merknader og vedlegg i oversendelsen til Statsforvalteren, blant annet dokumenter tilhørende klage av 3. mai 2026 (SV 17). Dette strider mot kommunens plikter etter fvl § 33. Ved at Statsforvalteren ukritisk legger kommunens ensidige fremstilling til grunn, misligholder klageinstansen sin uavhengige prøvings- og undersøkelsesplikt etter fvl. § 34.

Saksbehandlingen preges av at tiltakshaver Nordmo har unnlatt å nevne, og aktivt har skjult, skriftlige innvendinger fra Fylkesmannen (Statsforvalteren) og fylkeskommunen. Det er feilinformert om høringsinnspill og skriv for å fremme private økonomiske interesser knyttet til tomtearealer i LNF-områder og i strandsonen ved Djupetjønnnet. De uriktige merknadene og dokumentunndragelsen utgjør grove saksbehandlingsfeil som medfører at vedtaket er basert på feilaktig faktum og dermed er rettslig ugyldig. Forholdet kreves vurdert opp mot habilitetsreglene i fvl. § 6.

Sakens dokumenter reiser derfor alvorlige spørsmål om habilitet. Tiltakshaver Nordmo har i realiteten styrt både hørings- og klagebehandlingen av sin egen reguleringsplan (jf dokumentasjonen og foreliggende klager). Det konstateres at tiltakshaver bevisst har oppgitt uriktige opplysninger i planbeskrivelser og søknader. Hensikten har vært å omgå gjeldende regelverk for å muliggjøre tiltakene, og derigjennom oppnå en urettmessig økonomisk vinning

for tiltakshaver og Hovden-familien ved tilegnelse av attraktive byggearealer. Videre utføres byggetiltak i strid med gitte tillatelser, uten at kommunen har fulgt opp sin lovpålagte tilsynsplikt.

- **Grovt brudd på plan- og bygningsloven og rettskraftige statlige vedtak:** Det er dokumentert at tiltakshaver har utarbeidet – og kommunens saksbehandler har godkjent – byggetiltak i direkte strid med plan- og bygningsloven, lokale arealplaner (LNF områder) jf. pbl. § 11-6 uten dispensasjon, samt Statsforvalterens endelige avslag på dispensasjon. Kommunen har ingen rettslig kompetanse (myndighet) til å overprøve eller fatte vedtak i strid med klageinstansens endelige avgjørelse, jf. fvl § 34. Godkjenningene er således beheftet med en materiell kompetansefeil som medfører absolutt ugyldighet. Forholdet utløser en umiddelbar plikt til ulovlighetsoppfølging og stans av tiltaket etter plan- og bygningsloven kapittel 32.
- **Omfattende ulovlige tiltak og terrenginngrep:** Det er påvist og dokumentert at det er utført – og oppsiktsvekkende nok ulovlig «godkjent» – en rekke store inngrep i området i grov strid med gjeldende føresegner. Det vises spesielt til føresegna § 2.2.1, som slår fast at inngrep utenfor bygg/tilkomst/parkering så langt som mulig skal tilpasses naturlig terreng, og at fylling/skjæring skal holdes på et minimum. De påviste, dokumenterte og utførte tiltakene i området bryter fundamentalt med dette prinsippet og plan- og bygningsloven for øvrig.

Konkluderende krav og varsel om ekstern oversendelse

På bakgrunn av de omfattende og dokumenterte saksbehandlingsfeilene, samt manglende oppfølging av ulovlige tiltak, rettes følgende formelle krav til kommunedirektøren som kommunens øverste administrative leder:

1. **Utsatt iverksetting og stans av tiltak:** Med hjemmel i forvaltningsloven § 42 kreves det at iverksettingen av gjeldende tillatelser utsettes. Det kreves videre at kommunen fatter vedtak om umiddelbar stans av alle pågående byggearbeider og terrenginngrep i Djupetjønn hyttegrend etter pbl § 32-2. Vilårene er oppfylt da vedtakene er beheftet med materielle kompetansefeil, og det pågår ulovlige byggearbeider og irreversible inngrep i sårbare LNF-områder og strandsone.
2. **Krav om realitetsbehandling og redegjørelse:** Kommunen må umiddelbart realitetsbehandle samtlige ubesvarte klager og den overleverte dokumentasjonen (jf. opplistingen under punkt 1). Det kreves en skriftlig redegjørelse for hvordan kommunen vil følge opp de konkrete og påviste lovbruddene etter plan- og bygningsloven kapittel 32.
3. **Gjennomgang av arkiv- og habilitetsforhold og forsvarlighet:** Det kreves at kommunedirektøren sikrer at unndratte dokumenter blir korrekt journalført i tråd med arkivlova og offentleglova § 10. Det kreves også at kommunedirektøren gransker saksbehandlingen, ettersom tiltakshaver i strid med lover og regler har utført hørings- og klagebehandlingen for sin egen private reguleringsplan. Dette reiser kritiske spørsmål ved saksbehandlerens habilitet etter fvl § 6, og om tiltakshaver på ulovlig vis har oppnådd urettmessige økonomiske og terrengmessige fordeler som følge av denne rolleforvirringen. Videre kreves det at påstanden om uforsvarlig saksbehandling, utført av tre navngitte saksbehandlere, granskes.
4. Dersom det er gitt brukstillatelse eller ferdigattest for tiltak som åpenbart og dokumentert strider mot pbl, føresegner, faglige krav/veinorm, gitt løyve og Statsforvalterens endelige avslag på dispensasjon, er tillatelsene ugyldig (jf hytte 84, SV 17, VA og tekniske innretninger m fl). Slike ulovlige vedtak må omgjøres av forvaltningen med hjemmel i forvaltningsloven § 35. Kommunaldirektøren bes bekrefte at dette følges opp.

Svarfrist og varsel om ekstern granskning:

Dersom denne henvendelsen ikke blir besvart, oppfølgingspunktene skriftlig bekreftet og fulgt opp med konkrete tiltak, herunder innvilget utsatt iverksetting og stans av arbeidene innen **11. september 2026**, vil saken i sin helhet bli oversendt til **Statsforvalteren** og **Sivilombudet** for ekstern granskning av kommunens saksbehandling.

Denne klagen er også en formell begjæring til kommunens **kontrollutvalg** med krav om granskning av disse sakene og den uforsvarlige tjenesteutøvelsen til de tre navngitte saksbehandlerne, og saken vil bli vurdert oversendt påtalemyndigheten etter straffeloven § 172 om grov uaktsom tjenestefeil. Undertegnede kan gi en grundig orientering og dokumentere samtlige forhold utover det som allerede ligger i de henviste klagen og sakens dokumenter

Med vennlig hilsen,

Trond Berntsen

Tlf 415 37 260

Vedlegg:

- Vedlegg 1.Kopi av skriftlig bekreftelse på arkivering fra saksbehandler (04 august 2025).
- Det vises til vedlagte 5 bilder, som inneholder fotografisk dokumentasjon av de dokumenter plansjefen mottok for arkivering. Det kreves at disse dokumentene journalføres og arkiveres i sin helhet i kommunens sakarkiv, jf. offentlighetsloven § 4 og arkivforskriften § 9.

Klage på vedtak i sak 2026/453-3 – Løyve til deling av grunneiendom gnr. 2, bnr. 1824, Djupetjønn hyttegrend

---

Fra Trond Berntsen <trond.berntsen@hotmail.no>

Dato sø. 06.09.2026 19:16

Til Post - Bykle kommune <post@bykle.kommune.no>; Sloth, Karina <karina.sloth@bykle.kommune.no>; olav.mandt@istorm.no <olav.mandt@istorm.no>; Inger Lise Austrud <inger.lise.austrud@asekretariat.no>

 2 vedlegg (668 kB)

Vedlegg a merknader til klager 2019.PDF; IMG_5287-2 2.jpeg;

Vennligst bekreft mottak av denne klagen.

Det vises til kommunens vedtak av 06.08.2026 i sak 2026/453-3 vedrørende deling av grunneiendom på gnr. 2, bnr. 1824 hytte 88/90. Vedtaket ble mottatt i Digipost 03.09.2026. Denne klagen fremmes på denne bakgrunn innen klagefristen.

Vi viser til vår klage av 27.08.2026. Det har etter dette blitt avdekket nye ulovlige forhold i saken. Tilleggsopplysningene om de nye ulovlige forholdet i denne e-posten er direkte knyttet til den opprinnelige klagen, og vi ber om at kommunen og kontrollutvalget behandler saken i sin helhet. Kontrollutvalget anmodes om å vurdere om Bykle kommune, i lys av sakens dokumenter, har en forsvarlig byggesaksbehandling.

Redegjørelsen nedenfor inneholder nye og utdypende opplysninger. Disse har direkte betydning for vurderingen av om vedtaket i sak 2026/453-3, samt tidligere ubehandlede klager i samme område, bygger på et tilstrekkelig, korrekt faktisk og rettslig grunnlag.

Dersom kommunen vurderer at enkelte av forholdene nedenfor faller utenfor klagesaken, bes de samtidig registrert og behandlet som en melding om mulige ulovlige tiltak etter plan- og bygningsloven kapittel 32, slik at forholdene ikke blir stående ubehandlet.

Det godkjente situasjonskartet, som ligger til grunn for løyve (vedlagt), dokumenterer nye ulovlige byggetiltak samt uriktige faktiske forhold på eiendommen. Disse forholdene utdypes og kommenteres særskilt nedenfor.

Situasjonskartet underbygger at kommunens saksutredning lider av vesentlige mangler. Etter vårt syn har ikke kommunen oppfylt sin utredningsplikt etter forvaltningsloven § 17. Denne plikten kan ikke anses oppfylt når kommunen treffer vedtak på grunnlag av et situasjonskart og opplysninger som ikke er sammenholdt med de faktisk utførte tiltakene på stedet. Det anføres at gitt løyve, samt tidligere saksframlegg og redegjørelser til Statsforvalteren, bygger på et uriktig og ufullstendig faktum, der avgjørende opplysninger og dokumenter enten er feilaktige eller helt utelatt fra saksbehandlingen.

Søker og tiltakshavere er profesjonelle aktører. Det foreligger holdepunkter for at mangelfulle opplysninger og ulovlige tiltak er utført bevisst for å omgå gjeldende regelverk og oppnå uberettigede byggearealer eller tomteutvidelser (jf. foreliggende klager og bevis i dokumentsamlingen). Det vises i denne sammenheng til at tiltakshaver (Nordmo/ABO Plan og Arkitektur) i strid med habilitetsreglene og god forvaltningsskikk har forestått hørings- og klagebehandlingen på vegne av kommunen for sin

egen detaljreguleringsplan (jf. vedlegg a). I tillegg er det opplyst og dokumentert at tiltakshaver har hatt en aktiv rolle i kommunens saksbehandling av prosjekter innenfor denne reguleringsplanen. Dette utgjør en alvorlig saksbehandlingsfeil og et grovt habilitetsbrudd jf forvaltningsloven (fvl) § 6 som kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold, jf fvl § 41. Vedtakene er som følge av dette beheftet med en materiell mangel og må kjennes ugyldig.

Det bemerkes på nytt at de aktuelle omfattende terrenginngrepene i området er igangsatt uten forutgående nabovarsling, og at det ikke foreligger nødvendig byggesøknader eller dispensasjoner for de vesentlige terrengendringene i området og tiltak i LNF området.

Kommunen har godkjent opparbeidelse av 4 tomter, SV 17, VA og byggetiltak hyttene 84 og 88/90 som er i direkte strid med Statsforvalterens avslag på dispensasjon(SFAG 2023/575 av 19. 02.2023), plan- og bygningsloven og føreseger jf. ubehandlede klager og dokumentsamlingen.

1. Situasjonsskartet synes ikke å samsvare med de faktiske forholdene - ulovlig oppføring av byggverk

Det påpekes at situasjonsskartet som ligger til grunn for vedtaket, etter vår vurdering, ikke samsvarer med de faktiske forholdene på stedet.

Det gjelder særlig:

1. plasseringen av støttemurer,
2. murenes høyde,
3. terrengnivåene,
4. avstanden mellom konstruksjoner og nabogrense,
5. utstrekningen av terrenginngrepene,
6. trappekonstruksjoner og øvrige konstruksjoner,
7. og det faktiske omfanget av masseuttak og terrengsenking.

De omfattende terrenginngrepene, støttemurene og trappekonstruksjonene ble etter det vi har dokumentert oppført i perioden fra slutten av oktober 2025 til slutten av november 2025. De faktiske avvikene ble avdekket i slutten av februar 2026 og er tidligere tatt opp i vår klage av 13.04.2026, med bilder, henvisninger og målinger, som fortsatt ligger ubehandlet.

Det er derfor ikke tale om forhold som kommunen først burde ha blitt kjent med gjennom den foreliggende saken. Forholdene er tidligere meldt inn til kommunen i juli 2024 og deretter påvist, bl a parkeringskjelleren, under befaringen i juni 2025. Til tross for gjentatte etterfølgende klager, har kommunen foreløpig unnlatt å realitetsbehandle de åpne sakene om ulovlighetsoppfølging.

Når disse forholdene likevel ikke synes å være undersøkt eller vurdert i forbindelse med vedtaket av 06.08.2026, er det etter vårt syn en vesentlig mangel ved kommunens saksutredning.

2. Subsumsjon: Myndighetsmisbruk og omgåelse av Statsforvalterens endelige vedtak SFAG 2023/575 av 19.02.2023.

Det anføres at tiltaket i realiteten representerer en ulovlig omgåelse av Statsforvalterens endelige vedtak. Ved å senke omtrent 40 % av tomtearealet med mer enn 3 meter under naturlig terreng, forsøker tiltakshaver å omgå det materielle innholdet i Statsforvalterens avslag på parkeringskjeller. Dersom kommunen godkjenner disse vesentlige terrengendringene, vil det utgjøre et klart myndighetsmisbruk, idet kommunen iverksetter et tiltak som overordnet klageinstans rettslig har nektet godkjent.

Det vises særskilt til Statsforvalterens vedtak side 4, første avsnitt, hvor det fremgår at dispensasjonsadgangen kun gjelder:

«... dispensasjoner som er nødvendige for å opparbeide tomte. Perspektivtegningane viser likevel at muren det er søkt om, vil utgjøre ein del av konstruksjonen for parkeringskjelleren.»

Videre slår Statsforvalteren fast i fjerde avsnitt at de berørte eiendommene (herunder gnr./bnr. 143 og 182) i henhold til kommunens egne opplysninger ikke ligger i et område med terrengfall på 1:4 (men tilsvarende 1:1 kotehøyde 780). Statsforvalteren konkluderer eksplisitt:

«Da ser vi ikkje at det er behov for dispensasjon for oppføring av garasjekjellar, og kommunen sitt vedtak om dispensasjon for det forholdet må følgeleg opphevast som unødvendig.»

Når Statsforvalteren har opphevet dispensasjonen for parkeringskjeller, har kommunen ingen rettslig adgang til å godkjenne terrengendringer som har som eneste formål å tvinge frem eller tilrettelegge for den samme underjordiske konstruksjonen. Tiltaket er i direkte strid med reguleringsbestemmelsene §§ 2.2.1, 3.1.3, og tabell A. Kommunen mangler således lovhjemmel til å godkjenne eller akseptere inngrepet, den massive parkeringskjelleren og den utførte senkingen av terrenget må forvaltningsrettslig forfølges som et ulovlig byggetiltak.

s 5 siste avsnitt: *"søknaden om dispensasjon er grunngeve med at det er regulert inn felles veg til dei 4 tomtane i området og at det er eit fallande terreng med 5-7 m høgdeforskjell. Utfordringane kommer ifølge søknaden når ein skal tilpasse vegen til tomtane og det samtidig er regulert inn inntill 4 m høgdeforskjell mellom tomtene"*

s 6 3. avsnitt *"sentrale omsynet bak føreseigna om murhøgda er å behalde terrengformar og at nye fritidsbustader med tilhørande anlegg tilpassast det naturlege terrenget..... Perspektivteikningane viser og eit svært opparbeida hyttetun, med høge murar som strekk seg fra den eine tomte til den andre"*

s 7 1. avsnitt *".. viser vi og til at det følger av føreseigna § 2.2.1 at inngrep skal tilpassast naturleg og nytt terreng... at noverande vegetasjon skal takast vare på.... et sentralt moment i planen og ved fastsettinga av desse føreseigna at området skulle behaldast så naturleg som mogleg og at ein ikkje ønska murer som ville framstå ruvande i terrenget. ... Med dei høge murane framstår tunet mellom dei fire hyttane innelukka, og murane vil og medføre at bygningane på eigedommande vil framstå høgare og meir dominerande i terrenget" "*

"Statsforvaltaren ser søkaren si tilvisning til at det er krevande å løyse tilkomstvegen og tomtane ettersom terrenget er krevande. Vi finn likevel ikkje at dette er eit argument som tilsier at omsyne bak føreseigna blir vesentlig tilsidesett. ... vi ikkje finn det tvilsamt at det er mogleg å finne andre løysningar, utan murer som her vist .... slik at biloppstilling og kan løysast i terrenget med meir terrengtilpassa løysingar enn det muren gir".

Det avgjørende spørsmålet i den foreliggende saken er derfor om etableringen av de 3 + 2 m høye murene, de omfattende terrenginngrepene som nå er utført, reelt sett innebærer en ny måte å oppnå det samme resultatet som Statsforvalterens tidligere avgjørelse tok stilling til og avsto.

Dersom hensikten med den betydelige terrengsenkningen er å tilrettelegge for parkeringskjelleren og tilhørende veitilkomst, må kommunen foreta en konkret vurdering av om tiltaket innebærer en omgåelse av det materielle innholdet i Statsforvalterens avgjørelse.

Kommunen bes derfor undersøke:

1. hvilket formål terrengsenkingen faktisk har,
2. om terrengsenkingen er nødvendig for å etablere eller tilrettelegge for parkeringskjeller,
3. om de utførte murene inngår som en del av den samme konstruksjonen,
4. om tiltaket er det samme tiltaket som Statsforvalteren tidligere har vurdert (sammenligne illustrasjoner og foreliggende opplysninger),
5. og hvilket rettslig grunnlag kommunen mener tillater tiltaket etter Statsforvalterens avgjørelse samt ift pbl og føresegner.
6. Om det er gitt dispensasjon for etablere hytte 84 med ett plan når ligger i et område med terrengfall på 1:4 (samme gjelder for hytte 82)

Dette må avklares før delingsvedtaket kan anses tilstrekkelig opplyst

3. Direkte planstrid og manglende hjemmel for godkjenning – brudd på reguleringsbestemmelsene §§ 2.2.1, 3.1.3 og tabell A

Det anføres at tiltakene er i direkte strid med reguleringsbestemmelsene § 2.2.1. Bestemmelsen oppstiller et klart krav om at inngrep utenfor bygg, tilkomst og parkering skal tilpasses naturlig terreng og landskap, samt at fylling og skjæring skal holdes på et minimum.

Det foreligger ingen dispensasjoner på tiltakene i dette området (VA, SV 17, opparbeidelse av 4 tomter og oppføring av hyttene 84 og 88/90).

Tiltakene, som innebærer en fullstendig senking av resttomten (ca 40%) med 3–5 meter, graving > 6 meter inn i skråningen, samt etablering av et nytt terrengnivå for gulvnivå som ligger 1–5 meter lavere enn naturlig terreng, representerer det stikk motsatte av en terrengtilpasning og er i direkte strid med føresegnene §§ 2.2.1, 3.1.3 og tabell A. Det er i realiteten innført nye terrengnivåer i området med 2 og 3 m (sum 5 m) høye murer. Omfanget av masseuttaket overskrider vesentlig rammene for ordinære terrengendringer og utgjør et omfattende terrenginngrep i strid med planens formål.

Bestemmelsen om at terrengmurer inntil 2 meter kan tillates der det er *«naudsynt pga. høgdeskilnader»*, må tolkes i samsvar med lovens krav til terrengtilpasning. Vilkåret refererer til tiltak som tvinges frem av tomtens eksisterende, naturlige nivåforskjeller.

Her er høydeskillet et resultat av at tiltakshaver har fjernet store mengder masse for å skape et nytt, kunstig terrengnivå. Behovet for murene (2 og 3 m høye) er således selvforskyldt og ureglementert. Det må trekkes et klart skille mellom murer som kreves av naturlige terrengforhold, og murer som blir *«nødvendige»* fordi tiltakshaver har endret terrenget ulovlig. Man kan ikke først foreta omfattende terrengsenking og deretter bruke det kunstig skapte høydefallet til å legitimere 2 + 3 meter høye murer og 3 m høy garasjekjeller.

Ettersom tiltaket er i direkte strid med reguleringsbestemmelsene § 2.2.1, og det ikke foreligger innvilget dispensasjon etter plan- og bygningsloven kapittel 19, har kommunen ikke lov hjemmel til å godkjenne tiltaket. Tiltaket er søknadspliktig, og ettersom det er utført uten forutgående byggesaksbehandling og godkjenning, foreligger det et ulovlig byggetiltak som krever oppfølging etter pbl. kapittel 32. Det vises særlig til at disse faktiske forholdene ikke er nevnt i søknader, saksframlegg om opparbeidelse av tomter eller i skriv til Statsforvalteren. Kommunens saksbehandlere har ikke undersøkt de faktiske forholdene, og saken er derfor uriktig og mangelfullt opplyst.

Kommunen bes derfor foreta en konkret vurdering av om vilkårene i § 2.2.1, 3.1.3 og tabell A faktisk er oppfylt.

Dersom kommunen mener at tiltakene er tillatt etter reguleringsplanen, bes kommunen angi hvilken konkret bestemmelse som hjemler de aktuelle terrenginngrepene, etablering av 2+ 3 m høye murer og hvordan tiltakene er forenlig med bestemmelsens krav om terrengtilpasning og begrensning av fyllinger og skjæringer.

4. Ulovlig oppføring av støttemur – brudd på pbl. § 29-4

Den etablerte støttemuren som etter våre målinger har en høyde på 1.2 - 2 meter og er plassert 1 meter fra vår nabogrense. Dette er i direkte strid med avstandsbestemmelsene i pbl. § 29-4. Muren overskrider grensene for unntak fra søknadsplikten og er et søknadspliktig tiltak med krav om ansvarlig foretak.

Tiltaket krever eksplisitt dispensasjon eller skriftlig nabosamtykke, noe som ikke foreligger. Det bestrides at det foreligger nabosamtykke for murene og murkonstruksjonene, slik det feilaktig er

anført på situasjonskartet. Tiltaket er dermed igangsatt uten nødvendig godkjenning fra berørte naboer. Muren og trappekonstruksjonen er derfor et ulovlige byggetiltak. Det gjøres gjeldende at saksbehandlingen hos både kommunen og Statsforvalteren har basert seg på et uriktig faktum, ettersom avgjørende opplysninger har vært feilaktige eller har blitt utelatt fra sakens dokumenter. jf. sak 2022/320-88 løyve til tiltak tomteopparbeiding 4 tomter og tilsvarende SFAG 2023/8046 (støttemuren er oppført i strid med dette vedtaket)

Kommunen bes redegjøre for:

1. om støttemurene og murkonstruksjonene er omsøkt,
2. når de eventuelt ble omsøkt,
3. hvilket tiltak de inngår i,
4. hvilken tillatelse de eventuelt er oppført med hjemmel i,
5. om det foreligger dispensasjon,
6. og hvilket grunnlag kommunen mener gir adgang til plasseringen.

Dersom murene er oppført uten nødvendig tillatelser, bes kommunen vurdere forholdet etter plan- og bygningslovens regler om ulovlighetsoppfølging og riving/ tilbakeføring av naturlig terreng.

5. Delingsvedtaket kan ikke vurderes isolert fra de faktiske og planmessige forholdene

Det understrekes at klagen ikke bare gjelder tekniske detaljer ved situasjonskartet.

Opplysningene har betydning for den grunnleggende vurderingen av om eiendommen kan deles og disponeres slik vedtaket forutsetter.

Dersom delingen bygger på en forutsetning om at eksisterende eller planlagte tiltak på eiendommen er lovlige og planmessige, mens det samtidig foreligger omfattende uavklarte og mulig ulovlige tiltak, må kommunen undersøke dette før vedtaket opprettholdes.

Kommunen bes derfor ikke begrense behandlingen til en ren kontroll av delingsgrensen, men vurdere om de faktiske og planmessige forholdene som ligger til grunn for delingen, faktisk er til stede.

6. Konklusjon og anmodning om oppfølging

De foreliggende ubehandlede klagen, sammenholdt med overleverte dokumentsamling, dokumenterer flere konkrete og ulovlige byggetiltak innenfor det aktuelle planområdet. Det foreligger også holdepunkter for å anta at omfanget av ulovlige byggetiltak i Djupetjønn hyttegrenn er betydelig jf. bevis i dokumentsamlingen og andre observasjoner.

På denne bakgrunn anmodes kommunen om å beslutte utsatt iverksetting av tiltakene (oppsettende virkning) med hjemmel i forvaltningsloven § 42, i påvente av en helhetlig og uavhengig gjennomgang av samtlige tiltak og våre klagepunkter innenfor gjeldende reguleringsplan. Som part i saken krever vi å få delta på befaringer, samt å få anledning til å uttale oss om faktagrunnlaget før det tas en avgjørelse.

Det kreves samtidig innsyn i kommunens vurderinger, undersøkelser og interne saksdokumenter, herunder eventuelle møtereferater, knyttet til de ovennevnte forholdene. Kravet fremsettes i medhold av offentleglova § 3, jf. § 11 om merinnsyn, samt forvaltningsloven § 18 som direkte berørt grunneier, nabo og part i saken. Dersom slike dokumenter eller vurderinger ikke eksisterer, bes dette uttrykkelig bekreftet med en begrunnelse.

Dersom kommunen ikke tar klagen til følge gjennom konkret oppfølging og redegjørelse av de påpekte punktene, kreves det at saken med tilhørende dokumenter oversendes Statsforvalteren for endelig klagebehandling. Oversendelsen må inneholde kommunens begrunnelse for hvorfor lovpålagt ulovlighetsoppfølging ikke er iverksatt, jf. vår klage av 27.08.2026 med konkret svarfrist.

Med vennlig hilsen

Trond Berntsen

*Vedlegg a: Dokumentasjon og bevis på tiltakshaver/ ABO plan og arkitektur gjennomført hørings- og klagebehandling
for kommunen. Faktiske feil merket med gult og dokumenterer at flere klagepunkter ikke er vurdert og kommentert.*

Vedlegg b: Situasjonsskart brukt ifm saksbehandling om gitt løyve